

lambda

TOTHOM ÉS OLÍMPIC

Els JJOO de París 2024 posen de manifest que l'esperit esportiu no s'aplica a tothom per igual. Les persones trans pateixen suspicàcies i discriminacions sobre les quals reflexionem en aquest número.

MANGA i ANIME
Un viatge visual que recorre la representació queer a la il·lustració nipona.

Entrevista a
Cherry Bouroncle:
**"SI ETS TRANS I
MIGRADA SOBREVIVS
PRINCIPALMENT
EN TREBALLS BÀSICS
O SEXUALS."**

FIRE!! 2024
Quan el cinema funciona com a disc dur de la comunitat LGTBIQ+.

T'INTERESSA LA POLÍTICA?
L'ECONOMIA? **CONNECTA'T**

iQUIOSC.cat

Tot el que t'interessa, ho trobaràs a iQUIOSC.cat

iQUIOSC.cat és el quiosc digital amb la més àmplia oferta de mitjans de comunicació en català. Diaris, revistes, premsa comarcal de pagament i gratuïta al teu abast a www.iquiosc.cat

Descarrega't l'aplicació gratuïta* al teu mòbil o tauleta i emporta't amb tu més de 200 publicacions per llegir quan vulguis i on vulguis.

Els mitjans del país t'ho posen fàcil, fes-te d'iQUIOSC.cat

*App disponible per iPad/iPhone (iOS 11 o superior) i Android (4.1 o superior)

lambda

Número 94
ESTIU 2024. Tercera època.

Editor: Casal Lambda.
Codirectors: Javier Domínguez, Abel Lacruz.
Equip de redacció: Susanna Álvarez, Laura Barroso, Ian Bermúdez, Vicent Canet, Jordi Casanovas, Cristian Cortés, Javier Domínguez, Carla Elias, José Gil Rincón, Laura González Tejedor, Alex Hermoso, Iratxe Iglesias, Abel Lacruz, Toni Ponce, Carles Quesada, Rogelio Rubino, Victor Ruiz Novel, Helena Valls.
Persones col·laboradores: Ignasi Blanch, Jordi Samsó.
Correcció: Susanna Álvarez, Laura Barroso, Josep Pujol.
Entitats col·laboradores: APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en Català), Centre de Documentació Armand de Fluvià, Centre LGTBI de Barcelona, Llibreria Antinous.
Disseny i maquetació: Hector Aspino.

Impressió: Saxoprint.
Dipòsit legal: B-42790-B6
ISBN 0214-7890

lambda és una publicació del Casal Lambda. **lambda** és la revista (diària) LGTBIQ+ dels Països Catalans i de l'Estat Espanyol. **lambda** no comparteix necessàriament les opinions dels col·laboradors i de les col·laboradores expressades en els articles. **lambda** agraeix rebre col·laboracions dels lectors/les. Ens podeu enviar les vostres propostes a través de correu electrònic a revista@lambdaweb.org

Carrer del Comte Borrell, 22
08015 Barcelona
Tel.: 938 80 51 11
Contacte i publicitat: revista@lambdaweb.org
www.lambda.cat
@CasalLambda
@CasalLambda
@casal_lambda

Lambda es reinventa a Internet amb un nou i atractiu disseny web, amb articles molt més fàcils de cercar, llegir i compartir.
WWW.REVISTA.LAMBDA.CAT

NOVA ETAPA A LA REVISTA LAMBDA

Amb més de quatre dècades d'història, **LAMBDA** és la revista de temàtica LGTBIQ+ més antiga de Catalunya i de tot l'Estat des de la seva fundació l'any 1978, llavors anomenada *Bulletí Lambda*.

Durant aquesta llarga trajectòria, la revista ha passat per moltes etapes i per èpoques diferents, sempre amb la intenció de visibilitzar les diferents realitats del nostre col·lectiu, des de la pandèmia de la sida i l'homofòbia fins a l'alliberament sexual o la consecució de drets fonamentals com el matrimoni, l'adopció o la llei contra l'LGTBIQ+fòbia.

Tot aquest llegat és fruit de la gran tasca voluntària i compromesa de centenars de persones que han format part de l'equip de la revista durant aquests anys. Ara **LAMBDA** comença una etapa nova i il·lusionant, marcada pel llançament de la seva versió digital, com vam anunciar al darrer número, i pel relleu a la direcció de la revista.

Han estat vuit anys intensos de reunions de redacció i pluges d'idees, de gaudir fent la feina que ens apassiona, d'incloure històries de tota mena, tant divertides i optimistes com dures i necessàries, i un llarg etcètera d'aventures.

Estem eternament agraïts al gran equip de persones que ens ha acompanyat en aquest viatge, des de redactores, correctores i administratives a dissenyadores, il·lustradores i fotògrafes, passant pel ferm suport de la Junta del Casal Lambda i dels diferents grups.

Ara, però, toca deixar pas a una nova direcció amb idees renovades i moltes ganes de seguir escrivint la història d'aquesta emblemàtica revista.

Desitgem el millor per aquesta nova etapa i seguirem donant-hi tot el nostre suport. **LAMBDA** sempre serà casa nostra.

Javier Domínguez i Abel Lacruz, codirectors de **LAMBDA**.

Lambda pertany a l'Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El Casal Lambda és una associació sense ànim de lucre, fundada l'any 1976, que treballa per la inclusió del fet homosexual en la nostra societat.

El Casal Lambda és membre del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i del Consell de la Joventut de Barcelona.

El Casal Lambda és una entitat amb conveni amb l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

FOTOGRAFIA: KAZEMH KAZEMPOUR/PHOTOPAGE

Participa al Casal Lambda!

Participa a les activitats

El Casal Lambda organitza activitats culturals i lúdiques prou diverses com per a que tothom pugui trobar-ne alguna d'interès.

Des de xerrades, debats i presentacions de llibres dins el marc; els divendres al Casal. Fins a la Mostra de Cinema Fire!! Però també visites culturals a exposicions o indrets destacats a sortides de muntanya senderistes i excursions. Sense oblidar tallers, festes i exposicions. I de manera puntual cursos de llenguatge de signes, tallers de ball i projeccions del Festival d'Eurovisió i si teniu esperit d'artista podeu concursar al Festigalesbià.

Segur que alguna d'elles encaixarà amb el que t'agrada. També trobaràs dies de reunions per a cadascun dels grups; joves, dones, tardor, bisexuals, sords, joves tutti frutti i més... De tot plegat en trobaràs informació a l'agenda mensual, al web i a les xarxes.

Participa com a voluntari/a

Totes les activitats i serveis del Casal són possibles gràcies a la col·laboració del voluntariat.

Pots ser de molta utilitat a: Servei d'Informació i atenció personal, Servei d'Acolliment, Centre de Documentació, Revista Lambda, Assessoria Jurídica i Assessoria Educativa.

Però també proposant i desenvolupant activitats, tallers i xerrades de tota mena. Igual prefereixes reservar-te uns dies a l'any i ajudar a desenvolupar la Mostra de Cinema Fire!!

Hi ha moltes maneres de col·laborar que et faran sentir part del nostre projecte i que et donaran una oportunitat de formació i d'enriquiment personal. Anima't i participa!

Participa com a soci/a

Ser soci o sòcia et dona la possibilitat de participar en les decisions importants. Per altra banda, implica un compromís amb una entitat històrica que continua lluitant contra l'homofòbia des de l'any 1976.

El suport econòmic dels nostres socis i sòcies és fonamental pel manteniment del Casal Lambda i dels serveis que s'ofereixen.

Hi ha diverses quotes i formes de pagament d'acord amb les possibilitats de cadascú; des d'una quota jove fins a la quota familiar.

Associar-se també et dona avantatges. Tant a les activitats i serveis del Casal Lambda com a diversos locals i establiments. També rebràs la revista Lambda puntualment al teu domicili. Per totes aquestes raons no ho dubtis i associa't!

M'agradaria col·laborar en

☐ Acolliment/Suport	☐ Comiss. d'Educació	☐ Activitats
☐ Informació	☐ Manteniment	☐ Altres.....
☐ Documentació	☐ Mostra de Cinema	
☐ Revista	☐ Comunicació	

SÍ, vull associar-me al casal lambda

Nom i cognoms:

Adreça:

Localitat: Codi Postal:

Data Naixement: Profesió:

Telèfon: E-mail:

Pagaré una quota mensual:

☐ Ordinària (9€)	☐ De suport (16€)	☐ De suport especial (40€)
☐ Patrocinadora (80€)	☐ Jove (3€)	☐ Familiar (12€)

Dirigitament cada trimestre a la secretaria (març i setembre)

Atribució la domiciliació bancària dels rebuts: Trimestral Anual (11 rebuts)

(El domicili és el que apareix a l'IBAN)

Compta de Domiciliació:

Ente	Ciutat	CC	Número de compte

Banc o Caixa: Adreça: Població: C.P.:

El **casal lambda** treballa des de l'any 1976 a Catalunya creant i transmetent referents positius amb l'objectiu d'aconseguir que les relacions LGBTI esdevinguin relacions sexuals i afectives plenament normalitzades. El **casal lambda** és un projecte obert al conjunt de la societat, i es nodreix de l'entusiasme, la flexibilitat i la creativitat de les persones compromeses voluntàriament amb les necessitats de gais, lesbianes, bisexuals i transsexuals i amb els drets humans en general.

lambda

'Jocs oberts de bat a bat'... però no per als atletes trans · Pàg. 04

Soc trans, busco feina · Pàg. 06

Art: Entrevista a Manuel Corrales · Pàg. 08

Educació: Entrevista a Mar Arnau · Pàg. 10

La síndrome de la bisexual frustrada · Pàg. 12

Música · La llengua també vol sortir de l'armari · Pàg. 13

Drag: Entrevista a Capitano Barbaconyo · Pàg. 14

I tu, llegeixes o què!? · Pàg. 16

Consultori · Vist-a-Grindr · Pàg. 17

"El asesino de gais" · Pàg. 18

Columna TV · Pàg. 19

Fire!! 2024 'Sembrar històries, collir memòries' · Pàg. 20

El millor moment de les sèries LGTBIQ+ · Pàg. 21

Entrevista a LaMichiAutista · Pàg. 22

Breus · Pàg. 23

Cinema: Entrevista a Alberto Mira · Pàg. 24

Transitant els cirerers · Pàg. 26

La "loca" i el revolucionari · Pàg. 28

Llibres: Les recomanacions · Pàg. 30

Creativa · Pàg. 31

Àxel · Pàg. 32

'JOCS OBERTS DE BAT A BAT'... PERÒ NO PER ALS ATLETES TRANS

Per TONI PONCE

París 2024 vol esdevenir els Jocs Olímpics més inclusius de la història: els organitzadors de la cita multiesportiva per excel·lència van presentar l'eslògan "Games Wide Open" com una declaració d'intencions que, malauradament, no serà pas obert ni amigable amb la comunitat no cis-gènere.

"Pels drets dels discapacitats, la igualtat de gènere i pels drets de les persones LGTBQ+..." menys la T. Quan al 2022 l'equip organitzador de París 2024 va presentar el seu nou eslògan, "Games Wide Open", que es pot traduir com "Jocs oberts de bat a bat", es van afanyar en explicar que la diversitat

seria ben acceptada. Suposem que es referirien al públic que hi accedirà aquest estiu, quan la capital de França sigui la seu dels Jocs Olímpics d'Estiu, oficialment coneguts com els Jocs de la XXXIII Olimpíada on, per fer caixa, voldran rebre la visita de tots els locals i turistes. Tant si vas, per exemple, en

cadira de rodes, si ets una dona o ets un orgullós membre de l'arc de Sant Martí, les instal·lacions esportives t'obren les portes... un cop allà dins, a la pista d'atletisme o dins de la piscina, no hi busquis gaires atletes transsexuals. Però, com s'ha arribat a aquesta paradoxa anti-diversitat?

EL ZENIT ASIÀTIC

A Tokio 2020, celebrats un any més tard degut a l'epidèmia de covid, atletes diversos com el nedador britànic Tom Daley, la boxadora filipina Nesthy Petecio o la jugadora de futbol dels EEUU Megan Rapinoe, van guanyar-hi medalles. També van fer història els primers atletes transgènere i no binaris en uns Jocs Olímpics, com l' aixecadora de pesos neozelandesa Laurel Hubbard i el jugador de futbol canadenc Quinn, que va guanyar una medalla d'or per a un atleta transgènere no binari. Amb la participació d'almenys 183 atletes obertament LGTBQ+, la cita asiàtica va esdevenir una fita per a la nostra comunitat, però amb les restriccions actuals, cap dels dos podria participar a París.

La Selecció Femenina de Futbol del Canadà va aconseguir la medalla daurada davant Suècia a la tanda de penals: era la seva primera màxima condecoració olímpica com equip però també la d'un esportista no cisgènere, Quinn. Per al jugador de l'equip OL Reign de Seattle no era la primera medalla, va aconseguir la de bronze a Rio 2016, però no va ser fins al setembre de 2020 que va sortir de l'armari i va passar a identificar-se com a persona transgènere no binària, 10 mesos abans de la veritable celebració nipona. Tornant a Hubbard, l'halteròfila neozelandesa es va classificar però un cop a la competició no aconseguir superar els tres intents en arrencada i no va avançar més. Actualment es troba retirada, malgrat que després de 35 anys havent competit en categories masculines i després en femenines, mai podria retornar a uns jocs ja que va iniciar la seva transició en un moment que el COI, el Comitè Olímpic Internacional, considera un desavantatge.

OBERTURISME TRENCAT

A la vida d'una persona trans, cadascú decideix quan vol i pot iniciar aquesta etapa vital i, fins i tot, si no vol fer-la. Per a un atleta, en concret una dona trans, les regles de participació a uns Jocs Olímpics han canviat i ara és el COI qui decideix quan és adequat transicionar.

Però abans d'arribar als paràmetres

actuals, fem una mica d'història: el 2004, el Comitè Olímpic Internacional va prendre la decisió que els atletes transsexuals poguessin participar en els Jocs Olímpics. No era l'únic requisit, ja que tots havien d'haver completat la transició dos anys abans dels següents jocs amb tres requisits indispensables: la finalització de tots els processos quirúrgics, la formalització legal del canvi de sexe segons les lleis d'origen i l'administració de les teràpies hormonals amb temps suficient com a mesura per minimitzar els seus possibles avantatges vers les atletes cisgènere.

Si els atletes trans pensaven que aquest aperturisme perduraria, el 2015 el COI va decidir endurir els criteris introduint una notable variació: eliminaven el requisit d'haver de passar per una cirurgia de canvi de sexe, un fet que semblava conciliador però que van acompanyar amb les anàlisis dels nivells de testosterona: havien de trobar-se per sota dels 10 nanomoles per litre durant, almenys, els dotze mesos previs a la cita esportiva.

"MASSA TARD" PER TRANSICIONAR

Però de cara a París, el COI ha decidit tornar a canviar les regles del joc i amb poc marge per a les atletes trans. Al gener d'aquest mateix any, poc més de 7 mesos abans de la cita estiuenca, va fer públic que només aquelles esportistes que haguessin completat la transició abans dels 12 anys podrien classificar-se. Aquesta mesura trenca les opcions de, pràcticament, la gran majoria de candidates, totes dones trans, que no poden complir amb una nova condició i que ha fet perdre més que mesos, anys de preparació.

La motivació darrera d'aquest canvi han estat, en part, les polèmiques que els darrers anys van acompanyar no només a Laurel Hubbard sinó a

moltes més esportistes en les més diverses disciplines, alimentades des de les federacions particulars i escalfades amb el debat als mitjans de comunicació sobre els suposats avantatges de les dones trans. Dones que com, per exemple, la velocista gal·la Halba Diouf somiaven en competir en el seu propi país i esdevenir una abanderada de la diversitat. Haurem d'esperar a que, en un futur hipotètic, la diversitat del COI sigui real i extensiva a tots, públic i esportistes.

LA RESPONSABILITAT DE LES FEDERACIONS

Després d'un intent tímid d'abraçar la diversitat, el COI va decidir el novembre de 2021 deixar en mans de les Federacions Internacionals la regulació de la presència d'esportistes transgènere a cada disciplina. El juny de 2022 amb la FINA (Federació Internacional de Natació), el març de 2023 amb la World Athletics, la federació internacional d'atletisme, i el juliol de 2023 amb el Comitè de Gestió de la Unió Ciclista Internacional (UCI), són algunes de les dates claus on es van decidir les seves pròpies regles, que marcarien més tard les del COI.

SOC TRANS, BUSCO FEINA

Davant la històrica discriminació professional de les persones trans, en els últims temps les administracions s'estan posant les piles per millorar la seva inserció laboral.

Per VÍCTOR MANUEL RUIZ NOVEL

A vegades, hi ha realitats doloroses al col·lectiu LGBTQ+ que són ignorades en el dia a dia, però que impacten de ple en el catàleg de lluites urgents i necessàries del col·lectiu. Una d'elles, potser de les més oblidades, és el necessari suport dels poders públics per promoure la inserció laboral d'un col·lectiu castigadíssim per prejudicis, mitges veritats o incomprensions com és el de les persones trans.

Producte de la invisibilització a la qual s'han vist sotmeses, ni tan sols hi havia dades fiables del veritable impacte de la desocupació en el món trans. Al principi, tímidament van anar sorgint enquestes que assenyalaven que el col·lectiu trans estava nou punts per sota d'altres col·lectius en la força de treball. A nivell europeu, segons l'Agència de Drets Fonamentals de la UE, el 42% de les persones trans espanyoles afirmen haver-se sentit discriminades en les seves cerques actives d'ocupació o en el seu entorn laboral.

Aquestes dades han fet despertar algunes administracions. I és que les

dades a Espanya són aclaparadores. Segons el ministeri d'Igualtat, el 46,5% d'aquest grup poblacional està a l'atur.

PROGRAMES PIONERS – YES, WE TRANS (FELGTBI)

La FELGTBI, conscient de la necessitat de proveir eines útils al col·lectiu, va posar en marxa el programa "YES, WE TRANS", que busca tant l'assessorament i acompanyament a la inserció del col·lectiu com donar a conèixer la vàlua, capacitats i professionalitat d'aquesta força de treball trans. Un aspecte a vegades enfosquit pels prejudicis i les idees preconcebudes.

No obstant això, l'estigma i les dificultats no sols afecten a l'hora d'aconseguir un treball, sinó que, tal com estableixen les enquestes, un 47% de dones trans han patit discriminació a la feina, la qual cosa provoca que un 58% de les persones trans decideixin no comentar la seva identitat en el centre de treball. El treball ha de ser continu per a obrir-se camí en mentalitats més tancades.

I per a això, l'esforç ha de ser, a part d'intens, extens, i intentar cobrir tots els territoris. Per a això, el Departament d'Igualtat i Feminismes i el d'Empresa i Treball s'han aliat en una campanya anomenada

SOC-TRANS. Comprèn una sèrie de dispositius al llarg del territori català que implanten en diverses oficines de treball del Servei d'Ocupació de Catalunya un dispositiu d'atenció especialitzada per als membres del col·lectiu, a més d'implementar instruccions per a la inscripció amb el nom sentit, sensibilització dels equips professionals i informació dels recursos. Referent a això, el Departament d'Igualtat i Feminismes acompanya entitats i empreses per la incorporació d'aquestes persones alhora que els proporciona formació especialitzada, tallers grupals per a equips de treball i assessorament per a la incorporació d'aquests perfils professionals.

Un altre programa pioner de l'Ajuntament de Barcelona i que rep el nom de TRANSOCUPACIÓ porta realitzant una feina important des de fa ja molts anys. Acompanyament personalitzat amb un tècnic referent, derivació dins d'un itinerari personalitzat cap a accions de capacitació, formació o selecció, així com un seguiment de la inserció en cas d'ocupació reeixida, són algunes de les característiques del programa que es desenvolupa a les seus de Les Corts Activa - Cristalleries Planell i Convent de Barcelona Activa.

COM CONSCIENCIAR A L'EMPRESA, EL PAS NECESSARI

Com poder fer entendre a qui no escolta? Com explicar als empresaris els beneficis tant professionals com reputacionals de contractar persones del col·lectiu trans? Al principi seran pioners, gent que farà avançar en

l'entrevistador em va comentar que una vegada havien contractat una persona trans i havia estat conflictiva, i això deixava malament al "teu col·lectiu"... Li vaig respondre que era una generalització que

no hauria fet a d'altres col·lectius.

Aquesta necessitat de fer pedagogia davant la transfòbia no evident, combatre la ignorància de temes com el nom mort o nom sentit és esgotador, té conseqüències i constitueix un obstacle que cal preparar-se per a sobrepassar les entrevistes.

La Federació Estatal ha creat una eina a la disposició de les empreses per orientar-les a l'hora de gestionar la diversitat afectiva, sexual, familiar i de gènere en espais de treball, anomenada EMIDIS, Empreses per la diversitat. La idea és que les empreses no estiguin soles en la seva lluita contra la LGTBIfòbia i així evitar riscos psicosocials i prevenir l'assetjament laboral. Avui dia empreses destacades del país com Naturgy, Maersk, L'Oréal o Netflix en formen part. Només queden les PIMES...

dignitat i integració al món.

Entrevista a Cherry Bouroncle

"Crec que hi ha més d'una dificultat per a la recerca d'ocupació i desigualtat en l'aspecte de les interseccions, perquè si ets trans i migrada i no has pogut desenvolupar-te en la professió desitjada per transfòbia, la teva experiència formal laboral per sobreviure s'ha basat principalment en treballs bàsics o fins i tot treballs sexuals"

EXPERIÈNCIA SOBRE EL TERRENY

Per il·lustrar aquesta realitat, Cherry Bouroncle ens narra en primera persona la difícil situació en què es troba el col·lectiu a la recerca d'un treball digne, i de quina manera s'estan superant resistències.

Quina creus que és la major dificultat que troba el col·lectiu trans en la recerca d'ocupació?

—Crec que hi ha més d'una dificultat per a la recerca d'ocupació i desigualtat en l'aspecte de les interseccions, perquè si ets trans i migrada i no has pogut desenvolupar-te en la professió desitjada per transfòbia, la teva experiència formal laboral per sobreviure s'ha basat principalment en treballs bàsics o fins i tot treballs sexuals.

Quan vols fer un canvi cap a més qualificació, és encara més complicat. Els criteris de selecció són més difícils i hi ha més prejudicis als processos de selecció. Recordo una entrevista on

Coneixies algun dels programes o dispositius d'ajuda a la cerca d'ocupació en el col·lectiu?

—No els coneixia, però si és veritat que YES WE TRANS el vaig conèixer abans de la meua primera experiència laboral formal a Espanya, en una agència de recursos humans. Després, vaig començar en l'Associació ACATHi, de persones LGBTQ+ migrades. Una vegada dins l'associació és on vaig conèixer més recursos.

Quan t'han contractat, has notat la pressió per no comentar la teva identitat? Has rebut comentaris ofensius, insinuacions?

—No, no ho he notat. De fet era un treball aparentment molt tolerant ja que hi havia una espècie de màrqueting de "Mira que guais som que tenim treballant una dona trans migrada". Però sí vaig sentir una pressió per ressaltar, ja que m'havien "donat l'oportunitat" tal com va dir el meu cap. I aquesta és una situació general de les persones migrades i volem mantenir aquests treballs, ignorant drets, fins i tot.

Si a això li sumem la part de dona trans migrada, la sensació de no poder perdre l'oportunitat com si fos l'única és massa forta.

Entrevista a Manuel Corrales

“EL ROSTRE HUMÀ HO CONTÉ TOT, SOBRETOT LA VULNERABILITAT I EL PATIMENT”

Per ABEL LACRUZ

En Manuel Corrales ho admet, pinta la bellesa. Però al final d'aquesta batalla estètica per destriar la mediocritat d'allò sublim hi ha un objectiu últim: trobar-hi la bondat i la veritat subjacents. En aquesta entrevista, el pintor sitgetà nascut a Càceres parla sobre els rostres que l'inspiren per a crear els seus retrats i sobre les emocions que desperten en el públic.

Què et defineix com a artista?

—'Artista' és una etiqueta que et donen els anys, potser si m'hi identifico és a través de la mirada dels altres. Jo vaig néixer tenint creativitat, ja des de ben petit dibuixava amb llapis sobre les taules de l'escola perquè m'avorria com una ostra i perquè tenia la necessitat d'expressar-me. D'adolescent vaig estudiar art, primer

“Em qüestiono molt el gènere, mai m'hi he sentit identificat”

a l'estudi d'en Juanjo Narbón i després a la Escuela de Arte de la Diputación de Cáceres. I així fins avui dia, en què necessito seguir expressant-me.

A la teva pintura predominen els retrats, quines persones t'interessen?

—De la figuració i dels rostres m'interessa captar-ne la bellesa, però una bellesa que és sinònim de bondat. El rostre humà ho conté tot, sobretot la vulnerabilitat i el patiment, i per això quan miro als ulls de les persones intento captar-ne la seva profunditat. Alguns dels models que utilitzo són reals i d'altres els busco al món virtual. Justament hi ha una barreja de tots dos a la meua darrera exposició al Centre Cultural Miramar, que es titula “Miradxs, colors i trànsit”: estarà oberta del 8 de juny al 28 de juliol al carrer de Bernat de Fonollar, 19, Sitges.

Però els teus quadres tenen regust d'autoretrat.

—La gent m'ho diu però això normalment no sorgeix de manera conscient. Si ho analitzo sí que m'hi puc trobar reflectit. El llenç extreu el teu estat d'ànim mentre pintes, per tant hi pot haver un reflex de mi mateix i de les meves emocions. És inevitable, no?

Quines altres preguntes planteja la teva obra?

—Em qüestiono molt el gènere com a forma d'expressió. Mai he estat gaire en consonància amb el gènere que se'ns assigna, és una imposició cultural i social més que no pas una realitat. De fet, en un dels meus quadres hi aparec jo amb vulva. A l'exposició de

Sitges en què el vaig presentar, molta gent se'l mirava amb sorpresa, i em vaig adonar de fins a quin punt feia aflorar la zona cega del nostre cervell: quan no entens allò que veus o quan no veus allò que tens al davant.

Va causar controvèrsia?

—Van haver-hi algunes persones atònites perquè van pensar que jo era un home trans, i d'altres que literalment no veien la vulva que hi havia pintada entre les meves cames perquè pensaven que el clitoris era un penis petit. Crec que històricament la transsexualitat femenina s'ha hipersexualitzat a causa de l'heteropatriarcat i el masclisme i, en canvi, la transsexualitat masculina s'ha ocultat. La societat, no tan liberal com volem creure, li ha posat un vel que no s'atreveix a descórrer. En tot cas, m'agrada que la meua obra susci-ti reflexions i generi emocions.

Viure a Sitges té algun tipus d'influència a la teva obra?

—He viscut a Milà, Barcelona, Sevilla, Canàries, Eivissa... i des de fa uns anys, a Sitges. Totes les experiències viscudes et nodreixen i t'omplen d'imatges i de conceptes. A més, també hi tinc un arrelament a la zona. A part de l'exposició al Miramar, col·laboro amb associacions LGTBIQ+ de Sant Pere de Ribes i de Canyelles.

Quins altres projectes actuals o futurs tens?

—Fa poc s'ha publicat el llibre *Miradas de una época* de Nora Müller, amb il·lustracions meves. També hi ha alguns dels meus quadres exposats a Bnude Art Gallery, una galeria d'art especialitzada en el nu masculí, al carrer Sant Pere, 26 de Sitges. També continuo treballant en el desenvolupament del meu web i en el feed del meu perfil a Instagram @manuel-corralesart, la xarxa on més contacte tinc amb el públic. I més endavant participaré en una col·laboració amb diferents artistes en un projecte sobre el poeta Luis Cernuda. Jo il·lustraré el poema 'El amigo', dedicat a un amic o amant seu que, per cert, era pintor.

I quina creus que serà l'evolució de futur de la teva obra?

—El meu somni és que cada cop vagi guanyant més profunditat. Intento arribar més a un destí que potser és una utopia: la bellesa, el bé i la veritat.

Bnude
ART GALLERY

NUEVA GALERÍA DE ARTE,
ESPECIALIZADA EN DESNUDO MASCULINO,
SITUADA EN EL CORAZÓN DE SITGES.
EXPOSICIÓN PERMANENTE DE ESCULTURA,
PINTURA Y FOTOGRAFÍA.

**Bnude ESTÁ EN C/ SANT PERE, 26
DE SITGES, BARCELONA**

VISITA POR CITA PREVIA O
CONSULTAR HORARIO EN GOOGLE.

email info@bnudeart.com
Instagram [@bnudeartgallery](https://www.instagram.com/bnudeartgallery)

Entrevista a **Mar Arnau****“NO HEM DE CREAR NI REFORÇAR IMAGINARIS BINARIS”***Work in process: Escoles Bressol per a la igualtat i la diversitat.*

Per IAN BERMÚDEZ

Hola, Mar Arnau, gràcies per haver accedit a fer aquesta entrevista. Ens pots explicar d'on sorgeix la idea del projecte d'Escoles bressol per a la igualtat i la diversitat i els seus objectius?

—Gràcies a vosaltres, el projecte és una iniciativa de l'IMEB (Institut Municipal d'Educació de Barcelona). Jo ara farà tres anys que ho porto i cada any es formen cinc escoles bressol públiques.

La formació consta de vuit sessions d'hora i mitja, i hi ha un espai entremig per assentar les coses que

s'estan tractant, perquè sigui un procés que duri mesos. Es forma a l'equip educador i la idea és que després iniciïn projectes transformadors arran del que s'ha après amb la formació,

Quines temàtiques es tracten a la formació? Ens pots compartir alguna experiència?

—Les sessions es reparteixen en un parell de sessions teòriques i reflexives a través del diàleg. Comentem com funciona el sistema sexe-gènere binari per entendre que no podem associar els genitals a un gènere i que

es tracta d'una construcció i de com les normes d'aquest sistema imperen a la nostra societat occidental. Entenem quines són les persones que es queden fora de la norma, tots el que no siguin cishetero-normatius, i què implica estar fora, sentir que se't qüestiona i interroga a cada moment, o inclús què implica estar tècnicament dins la norma però no arribar mai a complir-ne les expectatives, perquè es tracta sempre

d'una norma inabastable (mai som suficientment guapis, esveltis, savis, simpàtics, etc.)

A partir d'aquests diàlegs reflexius, les següents sessions ho aterrem amb temes pràctics de cada escola on parlem de llenguatge; és a dir, quins missatges diem en el nostre dia a dia i quin impacte tenen en les criatures. Més endavant, parlem de la distribució dels espais, si són equitatius per tothom, si tothom hi té accés i quines relacions de poder es generen ja en les criatures. Un altre tema és el joc com una forma d'aprenentatge de les atribucions de gènere, parlem dels tipus de famílies i dels diferents models relacionals. I, sobretot, dediquem molt temps als contes; els analitzem, revisem i qüestionem.

Una idea que és força recurrent dins els equips educatius a l'inici de les formacions és no veure clar com aplicar la perspectiva de gènere a l'etapa bressol un com vist clar com actua el sistema sexe-gènere, ja que sovint hi ha la creença que les criatures encara no estan condicionades pels estereotips i rols de gènere a aquestes edats i no es veu l'espai de les escoles bressol com a un lloc on aquests es perpetuïn.

En l'acabar la formació no només ens diuen que és rellevant, sinó que són totalment conscients de com impactem com a persones adultes a les criatures des del moment zero i abans.

Dona'm algun exemple de coses que fem sense ser-ne conscients amb les que condicionem a les criatures?

—Doncs quan una criatura t'ensenya un vestit i el primer que li diem és “Què guapa estàs” fent-li saber que certes coses la fan ser guapa i certes

no, en comptes d'especificar: “Quin vestit més maco o el color d'aquest vestit m'agrada molt” i no condicionar tot el seu ser a una certa peça de roba. Tal com estem funcionant avui en dia les criatures aprenen de seguida que estar guapis és quelcom desitjable i molt valorat socialment.

Un altre exemple que recordo va ser recurrent en el marc de les escoles bressol és que quan les criatures es taquen ens costa no escollir el color de la roba de recanvi segons el gènere assignat a la criatura, per por que ens critiquin les famílies, en comptes de veure la funcionalitat de la roba i ja està. Amb la formació aprenem a qüestionar totes aquestes inèrcies, a no donar per fet, per no reforçar estereotips ni crear imaginaris binaris.

Una altra activitat que ens funciona molt bé en les formacions és que si nosaltres mostrem a través dels contes gèneres o sexualitats fora de la norma, la criatura té referents que existeixen i en el moment que se'ls trobi en el seu dia a dia o en sigui protagonista, com que no respondrà des del xoc ho podrà gaudir i respectar.

La formació pretén aportar el màxim d'eines i informació perquè cada equip prengui decisions informades. Que el que facin o facin sabent l'impacte que poden tenir.

“Una idea que és força recurrent dins els equips educatius a l'inici de les formacions és no veure clar com aplicar la perspectiva de gènere a l'etapa bressol [...] en l'acabar la formació no només ens diuen que és rellevant, sinó que són totalment conscients de com impactem com a persones adultes a les criatures des del moment zero i abans”

Què me'n dius del llenguatge no-binari?

—Nosaltres presentem tots els llenguatges genèrics en debat: masculí genèric a com un llenguatge inclusiu (perquè hi ha persones que ho defensen com a un llenguatge inclusiu), el femení genèric, el desdoblament binari i el llenguatge no-binari. Analitzem tots els avantatges i desavantatges que té cadascun i amb tota aquesta informació, l'equip decideix quin pes li dona i quin o quins volen fer servir com a escola. No fer per inèrcia. Fer sabent què estan provocant i creant.

Nosaltres volem que les escoles bressol públiques siguin un espai on puguem reduir les assumpcions, prejudicis i discriminacions al mínim.

No cal confrontar a les criatures entre els valors que potser tenen a nivell familiar i les educadoris. “Los niños no lloran”, ja que en comptes de reflexionar o d'enfrontar-nos a qui creu que això és veritat, mostrarem un llibre on està bé plorar, o quan un altre nen plori, li farem un reforç positiu, i d'aquesta manera les criatures van veient maneres diferents de veure la vida i d'aquesta manera poden triar.

Teniu visió de futur pel projecte?

Doncs, sí. Al segon any va sorgir un grup de treball amb les escoles bressol que ja havien participat del projecte. Aquest grup es dedica a compartir bones pràctiques, reptes que han anat sorgint, i van fent xarxa. El que es vol aconseguir amb aquest grup és que la formació no es quedi amb una cosa teòrica i no ho aterrem amb canvis reals. La idea és que quan s'acaba la formació tinguin un projecte en ment on posar allò après a la pràctica i, d'aquesta manera, cada any les noves escoles de la formació entrin en aquest grup de treball per anar fent el seguiment i, alhora, ampliar la xarxa de suport i cooperació.

LA SÍNDROME DE LA BISEXUAL FRUSTRADA

Una petita dissertació sobre la realitat de la vida
sexo-afectiva de les dones bisexuales.

Per HELENA VALLS PI

L'altre dia, xerrant amb una amiga, vam compartir una sensació: relacionar-se sexo-afectivament amb dones sent bisexual és difícil. Vam decidir investigar en els nostres entorns —un total d'unes vuit noies d'entre vint i trenta anys— i vam descobrir que era una vivència comuna. Ens sentim frustrades, confuses i incompreses.

Però, per què?

Per iniciar aquest manual d'autoajuda, definirem la bisexualitat: *orientació sexual que fa referència al desig sexual o romàntic cap a les persones independentment del seu gènere, no necessàriament de la mateixa forma, amb la mateixa intensitat ni al mateix temps* (Gran Enciclopèdia Catalana). Sempre va bé recordar-ho, ja que encara es qüestiona: "N'estàs segura? No serà que realment..." Gràcies a la posada en comú, vam detectar moltíssimes coses. Per una banda, que lligar amb homes és més fàcil, ja que és la normativitat i el que

ens és conegut (en la majoria dels casos primer hem estat amb homes i més endavant amb dones). Per l'altra, que quan hem buscat lligar amb dones, hem tingut la sensació (i la verbalització) que moltes lesbianes no ens creuen, de tal manera, que no ens hem sentim acollides.

A sobre, entre *bisexualas* mai sabem què està passant, probablement perquè les línies entre dones són molt fines —en general, tenim bastant contacte físic i obriment emocional—. Si tenim un tracte proper amb un home, tothom pensa que ens atrau. En canvi, entre dones, podem estar *tontejant*, sent simpatiquíssimes o millors amigues. La confusió fa que, si no ho veiem claríssim, tot s'acabi quedant en una tensió sexual/romàntica no resolta. Com es lliga amb dones? Valorem més l'amistat i per por a perdre-la no fem el pas? Hauriem de deixar de fer-ho?

Si la situació és aquesta, podríem ser més directes i, au, solucionat. Però el factor clau és que segurament no ho

som perquè no volem ser invasives, tal com els homes ho són amb nosaltres. És una por recurrent, la de no voler incomodar l'altra. I això ens bloqueja.

"Entre dones, podem estar 'tontejant', sent simpatiquíssimes o millors amigues"

Així doncs, el sentiment de frustració i resignació entre dones bisexuales és elevada. Per què tendim a vincular-nos amb homes? És culpa nostra per no ser més actives amb altres dones o culpa seva per desconfiar? Quina és la solució? Jo proposo que, si no sabem lligar actuant, fem-ho parlant, preguntant, confessant. Dones bisexuales, crec que hauríem de continuar compartint els nostres neguits, per trobar-ne l'origen i poder gestionar-los. Parlar-ne ja és obrir camí. En definitiva, aquest article ple de queixes, és un missatge d'esperança.

MÚSICA COM A ESPAI SEGUR

Per IRATXE IGLESIAS OTERO

La música que escoltem, igual que tot el lleure que consumim, és un reflex de la nostra personalitat i el nostre rol a la societat. Per a les persones del col·lectiu LGTBIQ+, la música pot arribar a ser un refugi fins i tot quan ni ells mateixos en són conscients.

Hi ha una relació estreta entre la música i la identitat no cisheterosexual. N'és un exemple la tradicional adoració de les dives per part dels homes gais. I és que dins de la comunitat LGTBIQ+ la música és percebuda com un entorn més liberal en comparació amb altres.

VIA D'ESCAPAMENT I ESPAI DE CONNEXIÓ

S'accepten els sentiments que desafien les normes heteronormatives i l'objectiu es desvincula del seu entorn immediat, predominantment heteronormatiu. És una via d'escapament. Proporciona un sentit de seguretat per a aquells que afronten dificultats en acceptar la seva identitat sexual, arribant fins i tot a funcionar com un "armari mòbil". A més, us permet explorar i expressar desitjos personals. Funciona com un espai de connexió, ja sigui a bars o concerts que contribueixen a donar forma a la identitat LGTBIQ+ col·lectiva, o en evocar un sentit de comunitat virtual en compartir música en línia relacionada amb l'experiència queer.

LA LLENGUA TAMBÉ VOL SORTIR DE L'ARMARI

Per JORDI CASANOVAS

"Treure la llengua de l'armari" és una iniciativa sorgida el juliol del 2022 a Barcelona, d'on es va estendre a Sitges i altres ciutats catalanes, del País Valencià i Andorra, per normalitzar la presència de la llengua en l'àmbit LGTBIQ+. Ho explica Antoni Pérez Font, president de l'associació del mateix nom i un dels seus impulsors inicials, juntament amb el vicepresident Jordi Llorach i el secretari Josep Maria Benito.

"Un dels objectius de 'Treure la Llengua' és articular una vida social LGTBIQ+"

Van començar fent trobades de conversa en locals de l'*ambient*, que, alhora que visibilitzaven el català en l'àmbit comercial LGTBIQ+, esdevenien un lloc de pràctiques per als nous parlants. En Barcelona i altres grans ciutats hi ha moltes trobades de conversa en francès o anglès, però en català no n'hi havia gaires, i gens ni una en l'àmbit LGTBIQ+. Les activitats —trobades, vermutos i altres— es convoquen per MeetUp, una aplicació estàndard per a reunions internacionals sobre diversos temes, i es difonen a través d'Instagram i Twitter.

L'*ambient* LGTBIQ+ català té arrels castellanes perquè els membres històrics del moviment, igual que moltes persones que deixaven l'àmbit rural per refugiar-se a les grans ciutats, eren bàsicament castellanoparlants. L'anglès ha

tingut també un notable pes entre el col·lectiu per la gran presència de persones estrangeres.

De la mà d'Antoni Pérez i el vicepresident Jordi Llorach, es va anar construint una comunitat amb el suport d'alguns propietaris de locals. Hi ha les trobades i els vermutos que es fan en cap de setmana fora de l'àmbit LGTBIQ+, altres que es fan entre setmana en locals específicament LGTBIQ+ i també trobades virtuals que reuneixen persones de diversos països. "Treure la llengua" atreu molts filòlegs i lingüistes, com Xixo del Cabanyal, coordinador del grup a València i una persona àmpliament coneguda a les xarxes.

A Barcelona organitzen una tercera activitat, les festes, on la llengua catalana és la protagonista en dos sentits: música i vídeos en català i l'actuació de cantants novells. La comunitat comparteix altres activitats culturals i té presència a les festes de l'Orgull, i així compleixen un altre dels objectius de "Treure la Llengua", articular una vida social LGTBIQ+.

A la tardor es van inscriure al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya. En conjunt, els grups de Treure la Llengua inclouen un 75 % de persones de l'àmbit lingüístic i un 25 % d'estrangeres. A Sitges s'han fet molt populars en tots els locals i els han convidat a participar en un Orgull crític que es projecta com a alternativa a l'oficial, bàsicament comercial.

meetup: treu la llengua de l'armari
ig: @treuallengua
x: @treu_la_llengua

Entrevista a Capitano Barbaconyo

“DRAG KINGS: CAPITANO BARBACONYO, GUERRERE DE L'ARC DE SANT MARTÍ”

Per ROGELIO RUBIÑO

Els orígens dels Drag kings es remunten a diversos segles enrere, a la Xina durant la dinastia Tang, del 618 al 907 dC, quan dones interpretaven homes en obres teatrals. Històricament, els drag kings han rebut molta menys atenció que les drag queens, però això comença a canviar. Actualment, estan pressionant per un espai en un camp dominat per homes cis. Lambda conversa amb l'artista i personatge de Capitano Barbaconyo per explorar sobre la seva performance, motivacions i anhels.

“El Drag King és un art que barreja fantasia i rebel·lia”

Què és el Drag King per a tu?

—És una plataforma de resistència i supervivència del col·lectiu LGBTQ+. Ens permet construir un debat sobre les desigualtats i guanyar visibilitat. Després, cadascú tria la seva pròpia lluita. En el meu cas particular, reivindico el dret a migrar ja que avui dia és un privilegi.

Què comporta transformar-se en un Drag King?

—Lluitar per un sentit de justícia. Crec en el canvi social i global. Quan pugues dalt l'escenari tens la capacitat de visibilitzar i posar en evidència comportaments socials que lamentablement estan normalitzats i molt lluny del sentit comú. Des del masclisme tòxic i el patriarcat se'ns atorga gratuïtament una càrrega i estigma social pel sol fet de fer performance des de cossos vulvoportants. Bé, quan

puges a l'escenari, tota aquesta rebel·lia et surt com a artista i ho transmetes al públic.

“Lluito contra les categories de gènere des de nene”

Com neix Capitano Barbaconyo i la seva lluita?

—Vaig començar l'any 2019 com a Capitano, però aquesta identitat crec que es va construir des de molt abans. Recordo perfectament el dia que era a la guarderia quan van començar a separar nens de nenes i a tractar-los de manera diferent. M'adonava que em posaven al grup de les nenes i jo no tenia clar on encaixar, ja que m'agradava molt ajuntar-me amb els nens. M'adonava que hi havia dues diferències entre aquests grups. Primer, que als nens se'ls parlava en masculí i en segon lloc ells orinaven drets. Aleshores jo parlava de mi en masculí

i intentava orinar dempeus. Com a anècdota, recordo que algunes vegades van trucar als meus pares des de l'escola per informar-los que acabava amb els pantalons mullats.

Després, als catorze anys, vaig començar amb la meua guitarra a compondre i tocar les meves pròpies cançons. A Moscou vam muntar una banda, érem dos nois i cinc noies; algunes lesbianes, tot i que a Rússia no se'n parlava gaire en aquells anys, imagina't! Després d'una immigració involuntària a Espanya, per motius d'idioma, la meua carrera va aturar-se un temps. Però ja em vaig inserir en

FOTOGRAFIA: GABRIEL SERRA/EL NÚMERO

aquesta cultura i, parlant un nivell adequat de castellà, l'any 2018 vaig tenir l'oportunitat de ser part d'un grup musical tocant el teclat, des d'on vaig començar la meua performance de Drag King.

Tens una cançó molt popular que es vincula a la violència estètica i normativitat de cossos: Com sorgeix “Pionera del Pelo”?

—Neix d'una situació que em va tocar viure, en què un home desconegut en veure'm les cames amb pèls (va veure una noia amb pèls) va creuar el carrer només per dir-me “Què hi portes aquí?”, “Així no m'agrada”, va replicar. Va ser tal el desvergonyiment i la meua molèstia que després de dies donant voltes a l'assumpte vaig trobar que la millor manera de cristal·litzar els fets i visibilitzar aquest masclisme malalt, seria a través del meu art.

Creus que avui dia es dona prou visibilitat a l'espectacle Drag King?

—Potser de vegades, a causa de la misogínia incrustada socialment, tampoc no se'ns dona una visibilitat adequada. És a dir, a les persones vulvoportants moltes vegades no se'ns reconeix el dret de protagonitzar-ne. Costa una mica més perquè se'ns reconegui respecte als penisportants. Crec que és important convidar a que les persones abraçin la performance del Drag King. Em pregunto sovint per què de vegades donem tanta visibilitat a coses superflues en comptes de posar el focus en iniciatives amb un impacte social positiu? Voldria subratllar, a més, que la visibilitat no es regala, sinó que s'ha de guanyar amb molt d'esforç. Des de la performance Drag Kings estem en aquesta lluita.

A quina lluita específica et refereixes?

—Com a Drag Kings, si podem organitzar-nos, podem generar canvis socials, desmuntar jerarquies i abusos de poder. Ho dic des de molt a prop, pensant en allò que es viu al meu país d'origen, Rússia. Actualment, allà es pot fer molt ràpid, d'una persona, un zombi. No hem de deixar que ningú

“La visibilitat no es regala, sinó que s'ha de guanyar amb molt d'esforç”

no ens transformi. Les realitats de dissidències de gènere i política sovint venen juntes, i aquest és el cas rus. Hi ha innumerables injustícies que estan passant cap al col·lectiu LGBTQ+. Si estàs a l'estat terrorista de Rússia i a la situació actual en dius “guerra”, o si dius que ets “gai” o “lesbiana” pots arriscar-te a set anys de presó i més. Si bé el canvi social està passant, intento recollir reflexions col·lectives locals, processar-les i transformar-les en art. És important adonar-nos que tenim els recursos de millorar el món. Així, totes aquestes injustícies han esdevingut el motor del meu art.

Creus que la performance del Drag King és una nova forma de transmissió en valors a la societat?

—Crec que generalitzar és un camí perillós. Tot depèn de l'artista. Hi ha moltes Drag Queens que també reivindiquen valors socials.

Quin és el teu proper repte?

—Llançar el meu primer àlbum i vídeo clip. Aquest àlbum incorpora les deu cançons que he desenvolupat en aquests darrers cinc anys de carrera Drag King. Després, i si tot va bé, fer una gira internacional.

Instagram: @capitano_barbaconyo

★ **Capitano Barbaconyo.** Drag King, performer d'origen rus, poeta, compositor, músic i intèrpret del saxo, flauta, teclat i guitarra. Reivindica a través del seu art temes com la sexualitat, la desconstrucció de gènere, el dret a migració, la no-normativitat de cossos i la llibertat de violència estètica. També periodista.

**SEGUEIX-NOS
TAMBÉ A
INSTAGRAM**

Follow

@casal_lambda
@casal_lambda
@casal_lambda

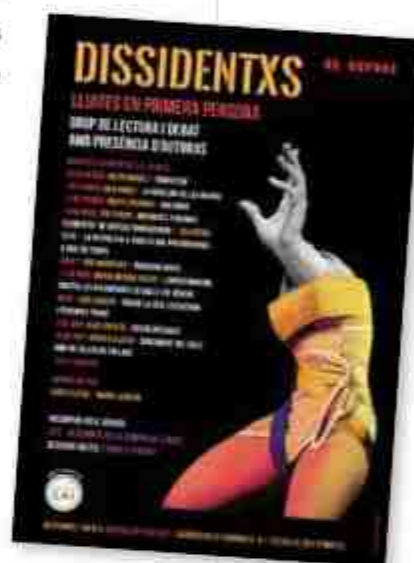
lambda

I TU, LLEGEIXES O QUÈ!?

Activitats lectores a l'entorn de la literatura LGTBIQ+.

Per SUSANNA ÀLVAREZ I RODOLÉS

Segons dades del Pla Nacional del Llibre i la Lectura de Catalunya, els clubs de lectura són un model d'èxit per la participació de la població lectora i perquè cobreixen diversos gèneres i temàtiques. Alhora, es tracta d'una modalitat ben valorada per la capacitat de fer conèixer llibres diversos, fomentar-ne lectures amb temps, donar un rol actiu a les persones lectores i apropar-se als autors i a les autores. És per aquest motiu que des de la redacció de la revista Lambda hem pensat que estaria bé donar a conèixer diferents iniciatives que propicien la trobada de lectores i lectors amb la literatura LGTBIQ+.

En aquesta ocasió anem fins a La Seu d'Urgell per conèixer DISSIDENTXS. LLUITES EN PRIMERA PERSONA, grup de lectura i debats. Aquesta és una proposta d'El Refugi (elrefugi.cat), cooperativa que neix el febrer de 2021 impulsada per en Miquel i en Pol. Segons ens explica en Miquel "DISSIDENTXS sorgeix a partir de les presentacions que fèiem habitualment i vèiem que llibres sobre el transfeminisme despertaven força interès". I llavors van pensar en la programació d'un grup de lectura que comptés amb la presència d'autores i autors. Per engogar el projecte, continua en Miquel, "és fonamental el paper d'Eider Elizegi Telletxea, que coordina aquest cicle gràcies als seus

anys d'investigació i militància trans". DISSIDENTXS arrenca el gener de 2024 amb la participació d'Ian Bermúdez, que va inaugurar aquest cicle de lectura i debats per parlar del seu llibre *Transitem* (pol-len.cat/llibres/transitem). Altres propostes que han despertat molt d'interès han estat les de Mer Gómez, amb *La rebelión de las hienas* ([bellaterra.coop/es/libros/la-rebelion-de-las-hienas\) i Judith Juanhuix -investigadora, doctora en física i activista trans- amb el seu llibre *Una dona* \(\[arallibres.cat/catalog/una-dona\]\(http://arallibres.cat/catalog/una-dona\)\).](http://bellaterra.coop/es/libros/la-rebelion-de-las-hienas)

El format de les sessions és bastant híbrid, en el sentit que no tothom ha llegit el llibre programat, però el fet de comptar amb la presència d'autores i autors propicia el debat i l'enriquiment de les trobades. Per a en Miquel "el més important és que s'ha generat un espai còmode i segur, on perdre la por de preguntar, de compartir, de conèixer...".

La primera edició de DISSIDENTXS finalitza a meitat de juny de 2024, amb molt ressò i amb força èxit de públic, gràcies sobretot a la col·laboració i suport de la XARXA SAI (igualtat.gencat.cat/ca/ambits-dactuacio/lgbti/xarxa-sai), que ha propiciat la participació de docents i alumnat d'instituts a les sessions.

Llarga vida a DISSIDENTXS!

"El més important és que s'ha generat un espai còmode i segur, on perdre la por de preguntar, de compartir, de conèixer..."

NOTÍCIES D'INTERÈS

QLIT: FESTIVAL DE LITERATURA QUEER DE L'AEIC

El festival és un punt de trobada i reflexió de persones lectores, escriptores i crítiques, i també de persones interessades en la temàtica LGTBIQ+.

Quan? 18 i 19 d'octubre 2024
On? Centre LGBTI de Barcelona

Més informació
www.escriptors.cat/qlit

CONSULTORI LEGAL

Per LAURA GONZÁLEZ TEJEDOR
Advocada especialista en drets LGTBIQ+

Hola, tenim un fill d'11 anys que és bisexual. L'altre dia, ens va comentar que a la seva classe un company va manifestar que la gent bisexual era una viciosa i que li era igual mantenir relacions sexuals amb una dona, amb home, o inclús amb un animal. El meu fill estava angoixat perquè es va adonar de primera mà la ignorància que hi havia respecte a la seva orientació i la discriminació que pot patir. Vollem preguntar què podríem fer en cas que arribés a patir qualsevol mena de bullying per la seva orientació sexual.

Respecte al bullying, els centres educatius han d'actuar iniciant els protocols establerts per aquestes situacions. Si, a més a més, la víctima és una persona del col·lectiu LGTBIQ+, hi ha un protocol d'actuació específic que va néixer de la Llei 11/2014 contra la LGTBIQ+fòbia. En el cas que el vostre fill pugui ser víctima de bullying, primer de tot, heu d'intentar parlar amb ell. Evidentment, en un lloc on ell se senti segur i còmode, com per exemple, a casa vostra, o en la seva habitació. Hem de ser molt curosos, i evitar que senti que no l'estem creient o que el qüestionem, i s'han de respectar els seus silencis i el moment que ell se senti preparat per parlar-ne. Un cop tingueu aquesta informació i escoltat el patiment del vostre fill, s'hauria de parlar amb la direcció i la tutoria del centre. És important saber que hi ha recursos per afrontar el bullying i que el

centre educatiu ha de desplegar les seves eines per posar fi a aquest tipus d'assetjament escolar. Hi ha centres educatius que, fins i tot, fan mediacions. Però tot depèn del centre educatiu. També, s'ha de tenir en compte que, depenent de la situació i de la gravetat dels fets, podríem estar davant d'un delictes o diversos. I, si la seva salut emocional/psicològica ha estat afectada, és important que es pugui justificar amb documentació mèdica, com per exemple: si té ansietat i pren medicació, documentació on consti la medicació i demanar l'informe al metge (CAP, psiquiatre, psicòleg, si es donen les circumstàncies). En qualsevol cas, si el vostre fill arriba a patir bullying per la seva orientació sexual, teniu a disposició l'assessoria educativa, la psicològica i la jurídica del Casal Lambda per donar-vos el suport que necessiti el vostre fill i també vosaltres, la família i el centre.

VIST-A-GRINDR @JJOO Per CARLES QUESADA

París. Estiu de 2024. La brisa càlida em despentinava mentre mirava, des de les butaques de premsa, aquelles semifinals de les quals l'única cosa que m'interessava era la poca llargada dels pantalons que llueïen els atletes olímpics de salt de longitud. Avorrit i per inèrcia vaig agafar el telèfon. Missatge de @JJOO: "Busco una mica de diversió fora de la competició. T'animes?" Intrigat pel missatge, vaig obrir el perfil. Aquell cos, que podria haver estat exposat perfectament al Louvre, prometia secrets emocionants. Unes quantes línies i fotos després vam acordar trobar-nos en un racó apartat de la ciutat, lluny dels ulls escrutadors d'espectadors, entrenadors i periodistes. En entrar a l'habitació d'un petit hotel, una figura vestida amb uniforme

de lluita lliure esperava. Vam creuar mirades i un acord silenciós va pactar-se entre nosaltres mentre ens aventuràvem en un món desconegut de desig i passió. A mesura que la nit avançava, el lluitador prenia el timó de la situació, demostrant una força i control que em deixaven sense alè. Cada gest, cada abraçada, cada empenya eren testimoni del seu poder i superioritat. Els nostres cossos es movien en l'harmonia perfecta que marcaven els seus braços i creaven una simfonia de membres entremesclats i desitjos xiuxiuejats que ressonaven a través de la nit parisenca. La seva presència sobre meu era imponent, una barreja de brutalitat i sensualitat que em captivava, complint fantasies que no coneixia i que

es descobrien en els recessos més profunds de la meua ment. Al terra d'aquella habitació d'hotel poc il·luminada, la lluita lliure entre els nostres cossos es convertia en una metàfora de la unió no dita que ens vinculava. La destresa i l'agilitat del lluitador s'entrellaçaven amb la meua pròpia vulnerabilitat i necessitat, creant un tapís de sensacions que em deixava encara més indefens davant d'aquell deu olímpic.

No sé quant de temps va passar fins que, fruit del plaer o perquè no vaig poder fer res per oposar-me, la meua boca es va obrir i ell, en una última embranzida, va recollir el trofeu de la seva victòria. Jo, inert, vaig restar davant seu sense poder fer res més que gaudir del fruit de la meua derrota.

“EL ASESINO DE GAIS”

Homofòbia invisibilitzada i desídia institucional en el cas de l'assassí de cinc homes a Bilbo.

Per VICENT CANET

El moviment LGTBQ+ basc ha denunciat l'homofòbia en el cas de l'assassí que va matar cinc homes gais o bisexu- als a Bilbo el 2021 i que va saltar a l'opi- nió pública el 2022, quan qui havia de ser una nova víctima va poder escapar i denunciar-lo. Si bé no es considera que l'homofòbia fos la motivació principal de l'assassí, les diferents organitzacions LGTBQ+ entrevistades sí que aposten per considerar que l'homofòbia és una de les variables d'aquest cas. “Si bé el mòbil eren els diners, per què no s'apropava o matava dones o homes heterosexu- als? El *modus operandi* que va realitzar amb la víctima, que es va poder salvar del seu intent d'asfixia, és el mateix que la dels altres cinc homes assassinats. Quants homosexuals han d'assassinar perquè es considere delictes d'odi? Potser cinc no són sufici- ents?”, indica Daniela Becerra, activista d'EHGAM Bilbo. L'Observatori Basc LGBTI, que està en l'acusació popular, demana l'aplicació de l'article 22.4 del codi penal —el que esmenta l'orienta- ció sexual— i traïdoria.

“Nelson David M.B va ser senten- ciat a set anys i mig de presó per tractar d'asfixiar en dues ocasions una de les víctimes. La resta dels cinc casos, que van ser catalogats com a morts naturals per l'Ertzaintza en un primer moment, no van ser considerats com a causes incriminatòries en el judici de la persona que va poder escapar”, explica Becerra, “tot i que la forma de procedir va ser la mateixa”. L'activista

que usaven aplicacions de contactes entre homes i en els seus comptes corrents han detectat moviments a favor de l'assassí”.

Becerra indica que si no hi hagués hagut una persona que va poder escapar-se i denunciar-lo, “l'assassí seguiria lliure i matant, i la policia se- guiria catalogant els casos com a morts naturals”, afegeix. “La reacció política i social va ser la d'espectacularitzar i, alhora, traure la importància que el cas es mereixia. Seria diferent si les persones assassinades haguessen estat dones o homes heterosexu- als”, indica la militant d'EHGAM, que acusa els mitjans de comunicació de ser els grans aliats de les institucions, pro- movent el morbo i culpabilitzant les víctimes “a partir de crear un discurs de qüestionament de les pràctiques no normatives”. L'argumentació, segons l'activista, anava en la línia de “si no haguessin usat *apps*, no li hagués passat el que li va passar”, i afirma que el que realment va passar és que “les institucions, els mitjans i la societat van donar l'esquena” a les víctimes.

“Per què es fan judicis diferents, quan es podrien haver agrupat els casos en un únic procés? Cap dels jut- ges es va voler inhibir”, afirma Oscar Arroyuelo, de l'Observatori Basc LGBTI, que explica que estan acon- seguint la reobertura d'un cas a partir de presentar recursos a l'Audiència Provincial de Bizkaia. L'activista indica que “si no haguéssim fet pressió com a acusació popular, els casos estarien tancats perquè no hi havia interès en investigar en profunditat. Quan ens vam personar s'havien sobresegut dos dels casos, malgrat que hi havia clars indicis de vinculació entre ells”, explica Arroyuelo. “L'assassí s'ha

identificat com a membre del col·lec- tiu i consta que abans de cometre els assassinats havia tingut relacions sexuals amb les víctimes, per la qual cosa l'homofòbia interioritzada és un altra de les claus del cas”.

EL TRACTAMENT MEDIÀTIC

Per Ikoitz Arresse, diputat de Bildu que ha registrat diferents preguntes al Parlament Basc al respecte de l'abordatge del cas per EITB —la tele- visió pública basca—, el tractament mediàtic ha estat sensacionalista i l'ha titllat de “pornoperiodisme”, molt similar al discurs que es transmetia des de la policia o els jutges. “S'ha posat el focus en les víctimes, en la seua orientació sexual, en les aplicacions que utilitzaven... tot això per donar-li dramatisme als assassinats com si d'una sèrie de Netflix es tractés”, explica. “Això ha impedit que hi haja un debat social seriós, amb presència del moviment LGTBQ+ i que tinga una perspectiva en drets, i s'ha focalitzat en generar terror dins del col·lectiu”, indica Becerra.

El tractament estigmatitzador té un efecte negatiu “en les víctimes, en el seu entorn i en el de les persones LGTBQ+” ja que “revictimiza les víctimes”, perquè se les culpabilitza, explica Arresse. “Semblava que el problema fos que la gent quedés a partir d'aquestes *apps*”, indica Amets Martínez, d'Ikusgune, l'Observatori de Vitoria-Gasteiz. I en aquest context, Ikusgune va decidir traure un co- municat cridant a no generar terror per part d'institucions i mitjans i va publicar una guia de mesures de seguretat en cas de tenir cites sexuals per *apps*. “Aquella guia va tenir recor- regut i va generar alleujament entre

els usuaris”, afirma. Des d'Ikusgune també van compartir en xarxes socials el Codi Deontològic i d'Autoregulació per a la Publicitat i la Comunicació No Sexista, Begira, impulsat per l'Institut de la Dona Basc, “unes recomana- cions que nosaltres pensàvem que podíem aplicar al cas, com ara cuidar a les víctimes i que ens va servir per interpel·lar a EITB”, explica Martínez, que també denuncia una component racista que genera morbo informatiu en tant que l'assassí era migrant.

Per a Arresse, titulars como “El asesino de gais” o “El caso del asesino de Grindr” posaven el focus en la víctima, les *apps* o en els detalls morbosos del *modus operandi* de l'assassí. “El que es buscaven els mitjans era el retrat d'un col·lectiu gai, promiscu, que té moltes infeccions de transmissió sexual i que posa en risc la seua vida per falta de responsabilitat. Un relat que va ser ini- ciat per *Correo* i seguit per molts més mitjans”, indica l'activista d'Ikusgune. Per Arroyuelo, de l'observatori basc, coincideix amb les crítiques: “En un primer moment el tractament infor- matiu van ser nefast, sensacionalista, s'identificava les víctimes i hi havia una obsessió pels detalls morbosos”. Però també reclama que “gràcies als mitjans, el tema ha sortit al carrer” i creu que el fet que el moviment LGTBQ+ haja reaccionat i es conega que la interrelació entre els casos ha fet modificar el tractament informatiu.

L'observatori basc ha fet una feina de treballar amb els mitjans per sensibilitzar-los, evitar la revictimitza- ció i abordar els estereotips i l'estigma del discurs mediàtic. Van convocar a 20 mitjans —tan variats com EITB, COPE, RTVE i Telecinco— a principis de març per debatre sobre l'abordatge mediàtic del cas. L'activista explica que han trobat en molts periodistes “una disposició oberta” i el reconeixement de les errades, per això estan engegant “un treball coordinat amb els mitjans per aprendre mútuament”. L'objectiu final és poder elaborar conjuntament un document de recomanacions sobre com informar en casos de violència LGTBQ+fòbica i en general sobre el col·lectiu i evitar que torne a passar.

COLUMNA TV

L'infotainment d'en Gabriel J. Martín

Per ABEL LACRUZ

Si hi ha una persona que nedi al remogut mar de les pantalles com peix a l'aigua és en Gabriel J. Martín. I no només ho diem perquè manegui Instagram, X, Facebook, Tik Tok o Grindr millor que un *triler* de les Rambles, sinó perquè també excel·leix en les fines arts del *Youtuberisme*.

És un psicòleg 360° i tant te'l pots trobar de ponent en un con- grés de psicologia com ballant al Cangrejo vestit amb una samarreta que porti l'eslògan 'Posh Bear'. En Gabriel aplica tot el seu savoir faire als vídeos que penja al seu canal de Youtube, a on té 91,4K seguidors/es, per practicar el molt necessari art de l'infotainment.

I és que aquest *mix* d'infor- mació i entreteniment no és poca cosa. En un món en què la desin- formació i les *fake news* circulen a súper alta velocitat, l'existència d'un canal de Youtube com el d'en Gabriel J. Martín, que parla d'afirmació LGTBQ+, de malalties de transmissió sexual, dels tipus rars que et pots trobar a la sauna, del chemsex, o de l'ús racional de les xarxes socials, suposa una eina molt valuosa.

El col·lectiu LGTBQ+, que sovint pateix d'una autoestima dete- riorada a causa de la LGTBQ+fòbia que històricament ha patit, es relaciona entre si des de fa anys mit- jançant la pantalla del mòbil i a través d'unes xarxes socials que requerien

una autoestima força alta per a gestionar-les sense frustracions. I per a fer-ho cal tenir un bon nivell d'autoestima i d'educació digital.

Aquesta alfabetització mediàti- ca és una de les grans troballes que últimament ha afegit al seu mític *leitmotiv* reafirmatiu de *¡Quiérete mucho, maricón!*. En Gabriel acostuma a dedicar un dia a la setmana a enregistrar els seus vídeos i en ells procura donar resposta a les preguntes, les pors o les angoixes dels seus pacients i *followers*, la majoria homes gais. I en els darrers anys, la dificultat per a socialitzar a través de les *apps* per a lligar s'endú el premi honorífic.

Amb freqüència ens frus- trem, ens enfadem o ens sentim estafats/des per la gent amb qui coexistim a Instagram, Grindr o Scruff perquè no hi fem una mira- da crítica, perquè no entenem que aquest aparador de vides i cossos estupendíssims és sovint un biaix producte de l'algoritme de l'*app* de torn, orientat a fer-nos-hi pas- sar el major temps possible i que consumim. Doncs això ja ho po- dem aprendre amb els seus vídeos i amb el seu llibre *Grindrburgo (y otros barrios)*, que també té versió digital en cas que no puguis desenganxar els dits i els ulls de la pantalla del teu mòbil.

yt: @GabrielJMartin

FIRE!! 2024

'SEMBRAR HISTÒRIES, COLLIR MEMÒRIES'

La 29a edició de la mostra de cinema LGTBIQ+ de Barcelona torna a l'Institut Francès entre el 6 i el 16 de juny. *Lambda* parla amb el seu director, **Antoine Leonetti**, sobre la importància que les pel·lícules han tingut a l'hora de preservar la història del col·lectiu.

Per ABEL LACRUZ

Quina és l'essència del Fire!! 2024?

—“Sembrar històries, collir memòries” serà l'eslògan d'aquesta edició, que pretén posar en valor la importància del cinema LGTBI per al col·lectiu, per tenir memòries que d'una altra manera desapareixerien. El cinema LGTBI té 70 anys de retard respecte del cinema generalista. Aquests referents positius no van començar fins als 80 i 90, marcats pel VIH. És en aquest dramàtic moment en què comencem a tenir un gruix de cinema i festivals LGTBIQ+ com el Frameline a San Francisco el 1977. A Europa van començar als 80 i, a l'estat espanyol, el primer va ser la Mostra Lambda el 1995. O sigui que l'any que ve farem 30 anys!

En quin sentit el cinema serveix per a construir la memòria històrica del col·lectiu LGTBIQ+?

—El cinema sembla les llavors d'una època determinada amb les nostres històries, que posteriorment

Housekeeping for Beginners.

permeten collir el relat del nostre col·lectiu i construir la nostra memòria. Als inicis hi havia molt poca producció LGTBIQ+ de qualitat, especialment pocs llargmetratges, però amb el temps aquesta mancança s'ha anat revertint i aquest festival n'és l'exemple. A més, entre altres iniciatives es va crear el FireLab fa 4 anys, per fomentar la creació de cinema LGTBIQ+ a casa nostra, que ha tingut molt bona acollida i molts projectes des de la primera edició.

Quins llargmetratges de ficció destacades de l'edició d'enguany?

—Hi haurà molta qualitat, però jo subratllaria la pel·lícula amb què obrim el festival, *Housekeeping for beginners*, de Goran Stolevski. Una pel·li de Croàcia i Kosovo en coproducció amb Macedònia del Nord, Sèrbia, Austràlia i EUA. Tracta d'una família molt poc convencional formada per dues dones que a casa acullen joves LGTBIQ+, com un Arca de Noè. També destacaria *Levante (Power Alley)*, una cinta de coproducció brasilera, francesa i uruguaiana dirigida per Lillah Halla, sobre una noia membre d'un equip de voleibol inclusiu LGTBIQ+ que té una novia però de cop aquesta es queda embarassada i s'enfronta a la dificultat d'avortar. I

Power Alley.

en tercer lloc, la molt recomanable *Solo*, de Sophie Dupuis. Parla de les relacions tòxiques i mostra l'ambient drag de Montréal. L'Olivier s'enamora del Simon i és una mica tòxica la seva actitud cap a ell. El Simon també té una mare cantant d'òpera, la Claire, que va desaparèixer fa anys i torna uns dies per veure'l, però la trobada no és com s'esperava el Simon. Així que doble relació tòxica.

I de documentals, uins ens recomanes?

—Tots, però si vols que te'n destaquí algun, no us perdeu *Fragments of a Life Loved*, de Chloé Barreau. Què és estimar? és la pregunta d'una cineasta que des dels 90 ha rodat totes les seves històries d'amor, moments de les seves vides, amb homes i dones. Destaquen el muntatge i una banda sonora molt

Fragments of a Life Loved.

pròpia d'aquests anys. I òbviament, fem un homenatge a un dels directors més emblemàtics de Catalunya, en Ventura Pons, que ens va deixar al gener, amb la seva pel·li *Ocaña*, retrato intermitente, tota una icona de la transgressió que gira al voltant d'en José Pérez Ocaña, un personatge que va marcar la vida de la Rambla i la plaça Reial de Barcelona de finals dels setanta. El d'*Ocaña* és un retrat intermitent trencat per la “provocació del record”.

Tornarà a haver-hi curtmetratges abans de les pel·lícules?

—Sí, abans de les que no són gaire llargues, com a valor afegit. I dijous 13 a les 20 h, una sessió només de curts. El mateix dia, hi haurà una taula rodona al Centre LGTBI a les 18 h sobre les representacions del flamenc queer a Sevilla. Amb el director del documental *Dolores guapa!*, Jesús Pascual, un component de la formació i també amb la presència del guitarrista londinenc Jero Férec i el ballaor de Badalona Rubén Heras.

Està prevista la presència d'artistes LGTBIQ+ durant el festival?

—Sí, per exemple vindran l'actor Félix Maritaud, el protagonista de *Solo*; Chloé Barreau, la directora de *Fragments of a Life Loved*; i el germà d'Ocaña.

Quins altres esdeveniments teniu previstos?

—La inauguració amb col·loqui i còctel a la terrassa de l'Institut Francès, que estarà oberta durant tot el festival. Hi haurà una paradeta de la llibreria Antinous el primer cap de setmana, i a la planta baixa de l'Institut Francès, una exposició de fotos d'Émilien Buffard: *Sport friendly*. La pista de la

diversitat!. El 13 de juny a les 19 h, visita guiada de l'exposició en presència d'Émilien Buffard, seguida d'una taula rodona sobre l'esport inclusiu.

Com serà el grafisme del Fire!! 2024?

—Serà molt especial. Per fer-lo correspondre amb la temàtica, la imatge serà la floració, la llavor que creix i floreix. A més tindrà una textura com d'origami, feta amb l'esforç i la perícia de les pròpies mans. La grafista és la Verónica Carracedo, que des del 2020 s'encarrega de la imatge de Fire!!.

Afecta el canvi d'hàbits de consum audiovisual a la mostra de cinema LGTBIQ+?

—Es va notar molt després de la pandèmia. Però ja des del 2023 s'ha recuperat bastant la presencialitat del públic. Hi ha un desig d'aixecar-se del sofà, de quedar amb els amics. Tot sumat, perquè les plataformes han conegut una eclosió de continguts i varietat però també han creat una apetència pel cinema. Enguany no hi haurà Fire!! a Filmin, tota l'oferta serà presencial.

Quins reptes de futur té el Fire!!?

—Ens agradaria que el FireLab pugui créixer no només a llargmetratges de ficció sinó a sèries. Ara hi haurà sis llargs de ficció més quatre projectes de sèries, i així hi haurà més impacte sobre la creació a Catalunya. En definitiva, volem tenir més públic generalista, no només LGTBIQ+, perquè som un festival molt obert a la societat en general, per això es fa la secció Amors on fire al CCCB o aliances amb Casa Asia. Cal arribar a tota la societat per tenir un major impacte i així fer entendre millor la realitat del col·lectiu LGTBIQ+, i el cinema és una magnífica eina per a fer-ho.

Documental Ocaña, retrato intermitente.

EL MILLOR MOMENT DE LES SÈRIES LGTBIQ+

Per COORDINACIÓ FIRE!! PRO

El 2019 la Mostra FIRE!! va crear la Secció FIRE!! PRO, destinada als professionals del sector cinematogràfic (guionistes, directors, productors, exhibidors, distribuïdors...), per crear espais de reflexió atesa la molt baixa producció de films de temàtica LGTBIQ+ a Espanya.

Dos anys després, la Mostra FIRE!! va innovar creant el FIRE!! LAB, un dels pocs laboratoris audiovisuals focalitzats en projectes LGTBIQ+ i l'únic a Catalunya, amb l'objectiu d'incidir directament en la producció de cinema d'aquesta temàtica i transformar les dinàmiques de la indústria cinematogràfica per impulsar noves narratives, realitzadors amb una nova perspectiva de gènere i la representació del col·lectiu.

Durant la Mostra FIRE!! 2022 es va realitzar la taula rodona “Els creadors de sèries LGTBIQ+, aliats de la visibilitat queer” que va comptar amb la participació de destacats guionistes: Guillem Chua (*Smile*), Coral Cruz (*Ser o no ser*) i Javier Ferreiro (*Vestidas de Azul*). L'èxit i l'interès d'aquest esdeveniment ens va reafirmar en l'evidència que no només moltes de les noves narratives LGTBIQ+ són també, i de vegades en major mesura, a les sèries, sinó que gran part del públic, sobretot jove, hi busca els seus referents.

Amb el canvi de consum audiovisual i el predomini cada cop més ampli de les sèries, el FIRE!! LAB torna a innovar aquest 2024, incloent-hi una nova modalitat en la seva convocatòria, la d' "Escriptura de Sèries". Aquesta modalitat va rebre 38 projectes per rodar-se a més d'11 Comunitats Autònomes, de més de 46 guionistes, dels quals s'han seleccionat cinc projectes -dos catalans-, per així donar suport al desenvolupament local i la instal·lació de capacitats al territori, així com també destacar les històries del col·lectiu a les nostres ciutats i pobles:

A més, el FIRE!! LAB 4 va tancar una aliança amb Suma Content, la productora de Javier Ambrossi i Javier Calvo ("Los Javis"), que s'han dedicat a la creació de sèries amb temàtiques i personatges LGTBIQ+, algunes ja tan emblemàtiques com *Veneno*, *La Mestras*, *Vestidas de Azul* i, properament, *Mariliendre*. Ells mateixos lliuraran el Premi Suma, pel qual un dels projectes rebrà una assessoria personalitzada per part de l'equip de la productora.

El FIRE!! LAB 4 organitza la Mostra FIRE!! i el Casal Lambda, amb el finançament de l'ICEC i el suport del centre LGTBI de Barcelona, l'Institut Francès de Barcelona, la Diputació de Barcelona, La Casa del Cinema i Català Films.

Entrevista a LaMichiAutista

"L'ESTIGMA SOBRE QUÈ ÉS L'AUTISME ÉS EL PRINCIPAL PROBLEMA"

Per LAURA BARROSO

Creus que estar dins de l'espectre autista afecta la relació amb el gènere i la sexualitat?

—Diversos estudis recents apunten que les persones autistes tenen 8 vegades més probabilitats de tenir una identitat de gènere o orientació sexual diferent de la norma. També hi ha un concepte anomenat autigender que defineix la relació que té el fet de ser autista amb l'impacte que genera sobre la percepció de gènere. És possible que, pel fet de que les persones autistes no entenem els constructes socials ni els integrem automàticament, tampoc no integrem els rols de gènere. En general no em fa res que se'm dirigeixin com a dona. De petita ho posava en dubte, però amb els anys no em fa res que em diguin que soc dona, ni que se'm refereixin amb pronoms masculins o neutres. N'estic segura que ve influenciat per ser autista, ja que per mi el gènere és un constructe social i no m'importa gaire.

Penses que l'autisme pot suposar dificultats en l'àmbit sexual?

—L'esfera sexual, quant a la part d'hipersensibilitat sensorial pot ser

una arma de doble fil. Pot ser positiu tenir la capacitat de sentir molt els estímuls, una petita carícia pot ser un gran plaer, un orgasme ser molt impactant, però també pot ser un infern d'estímuls, sentir-los massa ens pot desbordar. Des del punt de vista de les relacions interpersonals, tot agafa una capa extra de complexitat. Les persones autistes tenim dificultats a l'hora de detectar el context social, d'interpretar les reaccions de la gent i de seguir els constructes socials,

La discriminació per ser neurodivergent influeix la reacció dels altres en sortir de l'armari?

—D'això se'n va parlar breument en un seminari del CERMI, on diverses persones amb discapacitat i dins de la comunitat LGTBI+ parlaven de la seva experiència. De vegades els era més fàcil dir que estaven dins del col·lectiu que dir que tenien una discapacitat. Per a les persones on més fàcilment es percebia una discapacitat, alguns deien que va caldre fer un treball per entendre que podien tenir una discapacitat i formar part del col·lectiu, i d'altres deien que formar part del col·lectiu encara ho complicava tot més. És tan difícil que creguin que soc autista com que soc bisexual. Algunes persones diuen que no semblo autista o que dec ser una autista amb un nivell d'afectació molt lleu, igual que em

diuen que com que tinc parelles que són nois cisheteros soc heterosexual però "encara no ho he vist". Segons aquestes persones, com no encaixo en el seu biaix sobre què és ser autista i bisexual, no soc ni una cosa ni l'altra.

Ser autista pot afegir una capa de dificultat a l'hora de tenir fills o d'adoptar?

—En alguns llocs es pot veure com una incapacitat per cuidar els fills. Et pots trobar amb una clàusula que t'invalida directament la capacitat de ser pare/mare. Molts progenitors de nens autistes s'han adonat que ells mateixos també són autistes perquè hi ha un component genètic molt alt, i han estat molt bons pares i cuidadors. Ara bé, "fins fa poc, els pares podien decidir esterilitzar als seus fills autistes". Si aquesta llei seguís activa, potser a mi m'haurien deixat tenir fills perquè "semblo més funcional", però si pensessin que "noestic bé del cap", em podrien negar l'opció de decidir què fer amb el meu futur reproductiu. I això és molt semblant a negar l'accés a l'adopció. La meua conclusió és que algunes capes de dificultat les afegeix la societat i no la persona autista. "L'estigma, l'estereotip i el biaix sobre què és l'autisme és el principal problema."

MARIA MARTÍNEZ

 @LaMichiAutista

BREUS lambda

Per JAVIER DOMINGUEZ

EL GRUP DE DONES DEL CASAL LAMBDA CELEBRA EL DIA DE LA VISIBILITAT LÈSBICA

El 26 d'abril és el Dia de la Visibilitat Lèsbica, una data per exigir la igualtat de drets per a les lesbianes.

El grup de Dones! del Casal Lambda va organitzar activitats durant el mes d'abril per celebrar-ho.

EL GRUP DE PERSONES SORDES DEL CASAL LAMBDA CELEBRA EL SEU 23È ANIVERSARI

El Grup de Persones Sordes del Casal Lambda va celebrar el seu 23è aniversari en un acte festiu que va tenir lloc el 23 de març al Social Lambda. Entre les activitats organitzades hi va haver una taula rodona sobre la realitat de les persones sordes del col·lectiu LGTBIQ+ en el que van participar membres de diferents grups del Casal, així com un berenar amb pastis d'aniversari.

EL CASAL LAMBDA REIVINDICA EL DIA INTERNACIONAL DE LA DONA

El lema de la Manifestació del Dia Internacional de les Dones 8M d'aquest any ha estat "Dones, lesbianes i trans dempeus contra les precarietats, les fronteres i els genocidis".

EL #PODCASTLAMBDA, NOTÍCIA A 3CAT

El #PodcastLambda ha estat notícia al 3Cat, en concret al seu podcast de temàtica LGTBIQ+ "Ja m'entens", disponible a l'app o el web de Catalunya Ràdio. El programa va entrevistar a la Carme Porta i al Jordi Trilla per posar en valor la seva feina al podcast de memòries LGTBIQ+ del Casal Lambda, que des del seu inici a finals de 2023 ha tingut com a convidats Júlia Ojuel, Jordi Valls, Dolors Majoral, Jordi Petit, Beatriz Espejo, Núria Casals Pérez i Armand de Fluvià.

COMMEMORACIÓ EL DIA INTERNACIONAL EN MEMÒRIA DE LES VÍCTIMES DE L'HOLOCAUST

El Casal Lambda ha commemorat un any més el Dia Internacional en memòria de les víctimes de l'Holocaust amb la projecció el 2 de febrer del documental "Pàrrafo 175". La peça recull les històries de diverses persones que van patir la persecució nazi a conseqüència de l'article 175 del codi penal alemany, que castigava l'homosexualitat. L'activitat va ser organitzada per la Plataforma d'Entitats LGTBIQ+ de Catalunya al Centre LGTBIQ+ de Barcelona.

EL CASAL LAMBDA ESTRENA GRUP PER A PERSONES BISEXUALS

El Casal Lambda ha creat un nou grup per a persones Bisexuals. Es tracta d'un espai dinàmic de socialització i formació per compartir experiències al voltant de la bisexualitat. Les persones interessades en formar-ne part o a participar de les activitats específiques del grup podem enviar un correu electrònic a bisex@lambda.cat.

ÚLTIM ADEU A VENTURA PONS

L'amic i soci del Casal Lambda Ventura Pons ens va deixar el passat 8 de gener. Des d'aquí volem fer arribar novament el nostre condol a la seva família i amitats. Fem saber que fou una persona que mai ens va fallar. Es va implicar amb la nostra entitat des dels inicis. Sempre va tenir present la lluita i la defensa de les persones LGTBIQ+. També ens va ajudar a crear espais de cultura i naturalment la nostra reconeguda Mostra Internacional de Cinema Gai i Lesbià de Barcelona Fire!! En els moments de més necessitat sempre el vam trobar. I cal dir que va col·laborar sempre de manera desinteressada. I d'això avui i sempre cal fer-ne una valoració positiva. Perquè és una virtut que parla de la qualitat humana. I en Ventura Pons va tenir aquesta distinció que tant i tant distingeix a les persones. Aquesta és una vàlua personal més enllà de totes les ja reconegudes professionals i creadores.

Amic, estaràs sempre entra nosaltres i resta garantit que reviuem tants i tants bons moments quan gaudim de les teves obres, i així també ens acompanyaràs!

Entrevista a Alberto Mira

“CONÈIXER EL MÓN PRE-GAI OBRE CAMINS DE COMPRENSIÓ DEL PRESENT”

Per VÍCTOR RUIZ NOVEL

Un teòric de la mirada queer en el món del cinema, un transmissor d'idees i propostes d'avanç en un món de marcs mentals fixos, un intel·lectual de primer ordre en les nostres files, que comparteix amb nosaltres les seves opinions i ens revela els seus nous projectes.

D'on sorgeix la necessitat de documentar aquestes mirades homoeròtiques, aquestes pel·lícules gais que marquen la infantesa, l'adolescència o la presa de consciència de la nostra orientació? Què et mou a especialitzar-te, a investigar en això?

—Hi ha la cosa oficial i la cosa personal, i és que quan arribes als cinquanta, el passat és molt important. Li ha passat a molts artistes, com Terenci Moix, que fa servir el passat per donar-li sentit a la seva vida. I el meu passat transcorre a través de les pel·lícules. Hi ha una altra cosa, i és que començava a veure que la mirada de “el nostre” estava dominada pel presentisme. I a mi m'interessa afegir a aquesta perspectiva la perspectiva històrica i com el present dialoga amb el passat. Com contem la història de “el nostre” que, potser sí que s'ha tractat a nivell arxivístic però no narratiu. Una narrativa que se sol contar en mode èpic, potser, però no coincideix amb el que jo llegeixo. D'aquest xoc, d'aquesta necessitat de matis i de la meua part personal, neix aquesta demanda.

Parlant del director potser més homofamós de tots, Pedro Almodóvar, comentes en el teu llibre que, en un moment donat de la seva carrera,

canvia la seva mirada eròtica del cos masculí... Potser cal esperar fins a *La mala educació* per a això? No eren aquelles escenes de toireig homoeròtic o el sexe de *La ley del deseo* prou homoeròtiques?

—Sí, tens raó, encara que sí que és veritat que a partir d'aquesta pel·lícula hi ha més interès per la carn, enfront de l'homoerotisme tradicional, aquest del qual parla Warhol o Villena i que representa homes atlètics, joves. Això amb Almodóvar succeeix tard en la seva carrera i constitueix la seva entrada en “lo gai”. Aquesta pel·lícula la fa amb 54 anys i també busca en el seu passat. Jo crec que, encara que no deshonestament, no combregava, no s'identificava amb l'etiqueta “gai”. Un altre teòric parla de la mort de la mare com a desencadenant i comença a veure's a si mateix d'una altra manera. *La mala educació* va de veure't a tu mateix d'una altra manera.

Qui executa la mirada més homoeròtica del cinema espanyol?

—Uf, n'hi ha tants, però si cal triar-ne un, diria Eloy de la Iglesia, encara que no deixa de ser la mirada d'un home gai burgès sobre homes proletaris. Però sí, potser de la Iglesia és la mirada més homoeròtica del cinema espanyol, i no sols des de les pel·lícules que tenen una temàtica més gai com *Los placeres ocultos*, sinó des de les seves primeres pel·lícules una mica més allunyades del tema. Després, sortint del cinema gai, en el món post-gai, en artistes com Eduardo Casanova o gent que ve dels curts, un món interessant, com

Guillem Morales, que va començar amb *Back Room* i que després va fer pel·lícules interessants com *El habitante incierto*.

Què és un cos proletari?

—Tot un tema de classe que s'oblida en aquestes narratives de “lo nuestro” i és que en molts sentits ha estat més important la classe que la sexualitat, el desig, l'orientació per a definir el nostre passat.

Totes les narratives estan històricament marcades per una diferència de classe o d'edat, i s'aprofiten aquestes estructures de classe. Un cos proletari és un cos desitjable perquè té menys recursos que el senyor que ho desitja. El treballador amb músculs com a objecte de desig. Està en Fribank, o en Chirbes. De vegades aquests cossos de terra ajuden l'home burgès de sortir del seu aburguesament.

Entre la cámara y la carne. El homoerotismo en 25 películas de Alberto Mira. publicat per EGALES, 2023.

De quina manera canvia la mirada homoeròtica al llarg del temps? Cada vegada més pudorosa, més evident?

—Quan comença a desaparèixer la censura, la mirada homoeròtica es fa més explícita. Hi ha una mirada al principi subtil i subtextual. Res de penis. Però a mitjans dels 70 hi ha una evolució determinada per la llei. I una altra evolució de veure qui mostra el cos més explícitament. Ara hem perdut el misteri d'allò que no es mostra.

Sempre estem amb el mateix, però, i les dones? On és el cinema que representa i defineix la seva identitat lesboeròtica?

—La raó principal és que les dones i, per tant, la seva mirada, no han tingut accés als recursos, als mitjans, al discurs, i que el públic ha mostrat poc interès en aquest discurs dominant que, a més, era patriarcal. Hi havia poc espai per a les dones en general, així que imagina per a les dones que tenen desig per altres dones. I a més, moltes vegades discriminades dins del feminisme. I això fa que a vegades prevalgui parlar d'afectes que de cossos, de presentar la dona més enllà del lesbianisme.

Però és justament des d'aquesta plataforma d'on es produeix el canvi, i en el segle XX varia aquest poder, aquest accés. Això sí, enfront de l'altra mirada, la mirada lesbica no objectivitzava tant el cos femení i el presenta d'una manera més naturalista.

Parlaves en *Crónica de un devenir de la necessitat de connexió de la generació gai amb la generació queer... en quin punt estem ara?*

—En quin punt estem depèn dels pròxims 20 anys, ja que en 20 anys ni tan sols el “nosaltres” d'ara serà el mateix i és que a vegades, només entenem les aliances necessàries amb el passat quan no siguem la nova generació.

Finalment, què és aquest projecte d'assaig sobre el món “pre-gai”?

—No sé com es desenvoluparà aquesta idea, però aquest projecte tindria dues parts, el nen pre-gai, perquè fins i tot no ha entrat en cap discurs de l'homosexualitat. Amb autors del segle XX sobre despertars homoeròtics en el món pre-gai, les memòries *Ante el espejo de Villena* o *El palomo cojo* de Mendicutti.

L'altra és sobre aquestes persones grans vivint en un món on conceptes com “sortir de l'armari”, “ser gai” no existien o no s'utilitzaven. Quan la paraula gai no existia, ni tan sols era clar el “nosaltres”. Quan aquests mateixos autors parlen de la seva vellesa, les seves estructures emocionals. Almodóvar diu que llegeix i després vol fer el que llegeix.

Un món que ha estat enriquit pel món gai a partir dels 80 i està molt bé el que va portar, però si vivim només d'això, aquests conceptes que ens obren camins políticament, ens tanquen, ens limiten també la nostra visió del passat. Recrear un món i una manera de pensar quan no era el concepte gai, ja que explicar això obre camins de comprensió del passat i del present.

“Potser Eloy de la Iglesia és la mirada més homoeròtica del cinema espanyol, i no sols des de les pel·lícules que tenen una temàtica més gai com *Los placeres ocultos*, sinó des de les seves primeres pel·lícules una mica més allunyades del tema”

TRANSITANT ELS CIRERERS

Un recorregut per la representació queer al manga i a l'anime.

Per ALEX HERMOSO

El Grup del 24, format als anys 70, per persones com Yasuko Aoike, Mouto Hagio, Riyoko Ikeda, Ryoko Yamagishi i Keiko Takemiya, va canviar el gènere *shoujo* en introduir temàtiques queer. També són responsables del naixement del *shounen-ai*, que tracta històries d'amor entre nois, encara que continua perpetuant els rols de gènere.

Durant els anys 80, el mercat dels *doujinshi* va experimentar un creixement significatiu. Els *doujinshi* són formats autopublicats pels mateixos autors i en aquest context va sorgir el *yaoi*, que significa "sense clímax, sense final, sense significat", originat com una paròdia i basat en obres més populars.

Als anys 90, l'anime va experimentar un auge i el seu mercat internacional es va expandir, generant sèries per a una audiència cada vegada més diversa. Aquest creixement va donar lloc al terme "Boys Love".

Exemples notables inclouen obres del col·lectiu CLAMP, com *RG Veda*, *Tokyo Babylon* o *Cardcaptor Sakura*, on es presenten personatges homosexuals i bisexuals, com Touya i Yukita, així com relacions ambigües entre Sakura i Syaoran. A *Sailor Moon*, de Naoko Takeuchi, a més de vilans gais com Zoisite i Kunzite, destaca la Haruka Tenoh (Sailor Uranus), inicialment representada com a dona i amb una relació evident amb Sailor Neptune.

També hi ha casos no tan positius de representació de personatges queer en històries *shounen* ("contingut per a nois"). A *Dragon Ball Z*, personatges com Otokosuki són relegats a rols menors i utilitzats per a la comèdia.

A *One Piece*, la inclusió del regne *Kamabakka Onokoku*, literalment "regne ple de travestits", presenta personatges queer com a caricatures exagerades, encara que Emporio Ivankov, un dels principals, té prou desenvolupament i rellevància.

A *Tengen Toppa Gurren-Lagann*, Leeron és un personatge clau l'orientació sexual del qual s'usa per a fer humor, però la seva contribució al grup és positiva.

"En el terreny del manga actual, el format és un espai per visibilitzar i oferir noves històries i perspectives"

Des del 2010, s'observa una disminució d'animes *shoujo* i un augment en la producció de sèries que recorren a fetitxes i estereotips per acontentar certs grups d'audiència.

Tot i així, hi ha exemples més positius de representació LGTTBI+ en l'anime. *Hourou Musuko* i *Aoi Hana* exploren la identitat de gènere i la sexualitat de manera sensible.

Ribbon no Kishi va ser innovador per desafiar el concepte del gènere a l'època. Narra la vida de Safir, que, sent l'única filla del rei, ha d'amagar el seu sexe a causa de les lleis masculistes del regne. Encara que qüestiona alguns rols establerts, perpetua estereotips en associar l'habilitat en combat de Safir amb la seva part de nen i en atribuir la seva identitat a un error diví.

L'obra va ser adoptada per persones que qüestionaven la seva identitat de gènere i va servir d'inspiració per a artistes que revolucionarien el gènere *shoujo* ("contingut per a noies") més endavant.

Va destacar *Shiroi Hoya no Futari*, considerat el primer manga a mostrar una parella lesbiana, i també es va presentar *Claudine*, que narra la història d'un home trans.

Un exemple a destacar d'aquesta època és *Ranma 1/2*, que segueix les aventures de Ranma Saotome, un jove que es converteix en noia en entrar en contacte amb l'aigua freda. Tot i que no és una història LGTTBI+ en si mateixa, conté elements que són adoptats per la comunitat queer.

Aquesta tendència de narratives "accidentalment queer" seria freqüent en l'anime durant molt de temps, on històries eren reconegudes com a representatives encara que no incloguessin obertament personatges LGTTBI+ a la seva trama.

A *Revolutionary Girl Utena*, creada per Be-Papas (Chiho Saito i Kunihiko Ikuhara), la protagonista, l'Utena Tenjou, desafia els rols de gènere en vestir com a noi sense desitjar ser-ne un, expressant la seva feminitat a través de la roba.

A *Evangelion*, es destaca l'enllaç romàntic explícit entre Shinji i Kaworu, amb aquest últim declarant el seu amor al jove pilot de l'Eva 01. Tot i que Kaworu té una breu aparició, el seu impacte va ser significatiu, expandint i explorant la seva relació a totes les històries posteriors de l'anime.

Ouran High School Host Club és un anime exemplar per a la comunitat LGTTBI+. La història segueix la Haruhi, que es veu involucrada a l'*Ouran Host Club* i ha de participar sota la identitat d'un noi. La Haruhi se sent còmoda usant pronoms masculins, mostrant naturalment un gènere fluid.

D'altra banda, a *Tokyo Godfathers*, una pel·lícula de Satoshi Kon, es presenta la Hana, una dona trans sense llar amb un fort desig de ser mare.

Kino no Tabi i *Hoshiai no Sora* presenten personatges no binaris de forma respectuosa, mentre que *Gatchaman Crowds* mostra un personatge masculí que ocasionalment fa servir roba femenina sense connotació sexual ni humorística.

Recentment, obres com *Wonder Egg Priority* i *Given* criden l'atenció per la seva representació positiva de personatges queer, juntament amb una bona història.

EL MESTRE I L'APRENT

Al Japó, mentre que el sintoisme mostrava indiferència cap a les trobades sexuals i l'homosexualitat, el budisme va introduir una distinció entre relacions heterosexuales i homosexuals, considerant el desig sexual com una relliscada de la voluntat.

Malgrat això, la tradició del *nanshoku*, coneguda com a *wakashudo* en el context japonès, una espiritualment i físicament un monjo adult i un jove aprenent, estenen-se posteriorment entre els samurais. Gran part de la literatura de ficció

de l'època va triar retratar històries basades en aquesta temàtica. D'altra banda, pel que fa al lesbianisme, hi ha un registre limitat que mostra una fetitxització a la literatura adreçada a públics masculins.

OCCIDENTALITZACIÓ I PROSTITUCIÓ

A causa de la influència estrangera, hi va haver un canvi significatiu en la percepció de l'homosexualitat. Aquest període va estar marcat per reformes legals i una forta occidentalització de la societat, que va introduir nous codis en la concepció

del gènere. El govern va reprimir el budisme i va condemnar el *wakashudo* com a sodomia el 1872, encara que aquesta criminalització va ser revocada el 1880.

En el període de postguerra, la prostitució es va convertir en l'element de representació: els *danshou* (homes vestits de dona) van adoptar estils similars al *kabuki*, on els homes solien interpretar rols femenins. A aquests *danshou* també se'ls coneixia com a *okama*, un terme pejoratiu que encara s'utilitza avui dia per descriure als homes efeminats.

LA "LOCA" I EL REVOLUCIONARI

La lluita política i el desig homosexual en la cultura latinoamericana al final del segle XX.

Per CRISTIÁN CORTÉS

"Si no puc ballar, aquesta no és la meua revolució": s'ha repetit tant aquesta frase atribuïda a Emma Goldmann que corre el risc de ja no dir res. No obstant això, em va venir a la ment en reprendre alguns textos llatinoamericans en què apareixen dos arquetips: la "loca" i el revolucionari. De la tensió entre ells s'evidencia com les societats encara requereixen transformacions que vagin més enllà de les idees sobre la justícia distribuïda (com repartim el poder econòmic) i per a abordar també la revolució del cos i els seus desitjos.

Aquests personatges fan notar que tant els sistemes repressius i les ideologies revolucionàries, en el segle XX llatinoamericà, estan impregnats de la dicotomia esperit pur i carn contaminada. En retratar aquest conflicte, hi ha un modest grup d'obres literàries (i alguna cinematogràfica) en què es destaca la presència de l'exclòs, que encarna aquest desig que no és normatiu ni per al qual acapara riquesa ni per a qui té la intenció de destituir-lo per a poder repartir-la.

I de quines creacions parlo? Encara que podria haver-n'hi més, ens enfocarem en les novel·les *El beso de la mujer araña*, d'en Manuel Puig (Argentina, 1976) i *Tengo miedo torero*, d'en Pedro Lemebel (Xile, 2001); i el conte *El lobo, el bosque y el hombre nuevo*, de Senel Paz (Cuba, 1991).

En Luis Molina i en Valentín Arregui, la boja i el revolucionari d'en Puig, exemplifiquen els trets d'aquests arquetips. La boja és aquest home xerraire, d'aparent frivolitat, desconectat de la realitat política, amb ploma i amb un desig impredecible. Per

contra, el revolucionari és l'epítom de la masculinitat, del compromís polític, que lluita contra la repressió i el conservadorisme, i a favor de la justícia social i, nominalment, de la llibertat (per a fer què?).

Puig "transcriu" les converses, com si no hi hagués un narrador, de tots dos personatges tancats en una cel·la. A l'inici, el rebuig és evident. En Valentín no suporta que en Molina visqui en la fantasia recreant pel·lícules i no entén per què se sent dona. En Molina considera un desgast innecessari sacrificar-se per la revolució; al final, persones al marge com ell, els pobres o les dones, queden oprimits de tota manera.

En aquesta confrontació, la novel·la cobra profunditat: per què la revolució social i política de Valentín és més important que l'alliberament de la identitat i el desig de Molina? És més: per què el seriós ha de ser més apetible que el joc? No tenim dret a triar? En la dècada de 1970, no es considerava rellevant una novel·la amb referències a pel·lícules, boleros, vedettes i amb una boja com a protagonista. Des del tema i els recursos narratius, Puig va qüestionar els marges del que considerem literari: per què no es poden barrejar recursos artístics? Per què exclouem les referències populars?

Quinze anys després, van aparèixer en Diego i en David, els protagonistes del relat d'en Paz, en el qual es basa la pel·lícula *Fresa y chocolate* (1994). Ara, el lector segueix el punt de vista del revolucionari.

En David explica com va conèixer al "maricón", ho diu amb afecte, perquè

"Molina, Diego i la Loca del Frente proven que l'art és un plaer, que fomenta les relacions i, a vegades, comporten la discussió i la reflexió"

per a Diego un "homosexual" és algú que es controla o es reprimeix. Aquesta vegada, en lloc de pel·lícules, la boja s'interessa per la literatura i la comparteix amb el revolucionari com un mitjà de plaer i una eina crítica.

A diferència de les novel·les, Diego no qüestiona el gènere, però sí planteja el desig com una pulsio ingovernable, ja sigui cap al sexe, el plaer o el coneixement. Per aquesta naturalesa, el desig és el primer que vol sufocar un sistema totalitari, per més revolucionari que sigui. Basta veure el discurs i el mecanisme que opera en els companys d'en David. Gràcies al seu punt de vista, és recognoscible el conflicte intern del revolucionari: per què s'exclou la diversitat sexual? En 2001, apareixen la Loca del Frente i en Carlos, escrits pel Lemebel. Desconeixem els seus noms. El primer és un sobrenom amb el qual la comunitat ha etiquetat un dels seus membres i el segon és el pseudònim que el revolucionari emprava com a mecanisme d'ocultació de la seva identitat, imprescindible si vol participar amb èxit en atemptat contra el dictador Pinochet (un fet de 1986, que va ocórrer en la realitat i va inspirar a l'autor). Els personatges es relacionen perquè en Carlos demana de favor a

El lobo, el bosque y el hombre nuevo de Senel Paz publicat per Ediciones Era, 2005.

El beso de la mujer araña de Manuel Puig editat per Booket, 2023.

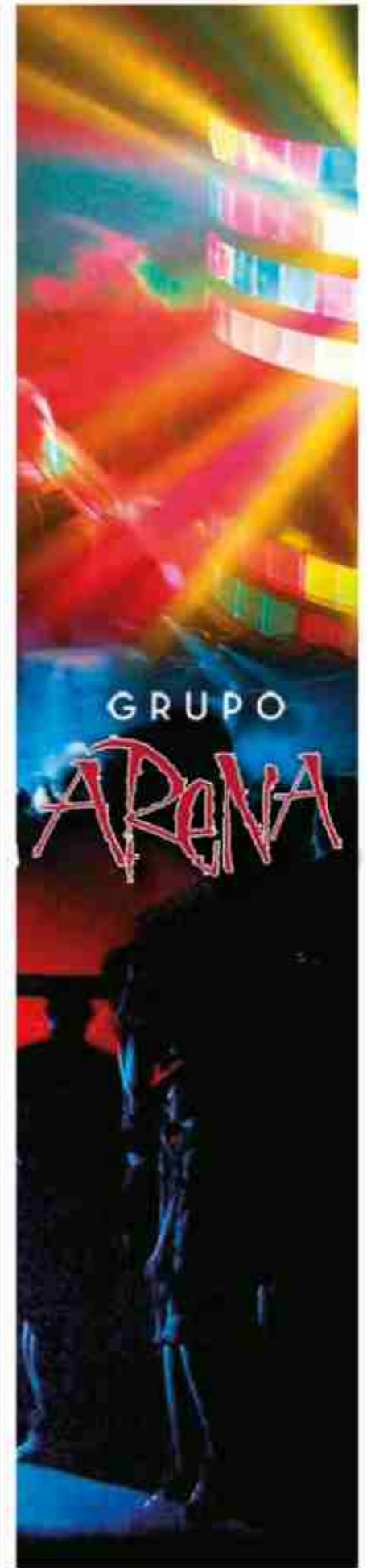
Tengo miedo torero de Pedro Lemebel editat per Las Atenas editorial, 2021.

la Loca que li guardi unes caixes amb llibres en el seu pis. Ella accedeix, fingint credulitat davant el seu contingut.

El Lemebel desenvolupa el conflicte en una estructura de novel·la romàntica, que adquireix complexitat en agregar trets de thriller i paròdia política. Els obstacles demostren que el desig de les boges va més enllà del plaer sexual, que es busca la bellesa, la companyia i la tendresa. Malgrat els recursos precaris, les boges resisteixen, transformen la seva realitat, encara que sigui en part; ja sigui amb brodats, relats, decorats i reunions. Amb el conflicte, l'autor empeny la Loca del Frente a prendre la decisió de realitzar, conscient d'això, un acte modest, però profundament polític que no encaixa en l'estereotip (aquí apareixen els nostres prejudicis). L'autor fa preguntar-nos si fem les coses per desig, per amor, per convicció, per necessitat de protagonisme, o per diverses d'aquestes coses alhora. La seva resposta, podem albirar, és que no importa, sempre que serveixin per a eixamplar el nostre cor.

"El desig és el primer que vol sufocar un sistema totalitari"

Imagino les tres boges manifestant-se: "si no puc ballar, aquesta no és la meua revolució". En els textos es plantegen preguntes i llavors de canvi. La primera: l'amistat amb base en la tendresa, la cura i l'acceptació de l'altre. David, Carlos i Valentín protegeixen respectives boges, però, ep, el canvi ocorre perquè ells també es deixen cuidar. La segona llavor és l'assumpció de l'irracional del desig. A vegades, amb assumir-ho o expressar-ho opera un canvi. I això no significa que sempre es pugui complir. La falta és la contrapart i també cal aprendre a viure-la. I l'última llavor: Molina, Diego i la Loca del Frente proven que l'art és un plaer, que fomenta les relacions i, a vegades, comporten la discussió i la reflexió.

LES RECOMANACIONS

El llenguatge poètic escrit per dones i no-binàries i una guia per poder existir en català.

Per IAN BERMÚDEZ

Flamarades sortiran és una antologia de poesia catalana feminista a cura de M. Antònia Massanet i amb pròleg de Meri Torras (Godall edicions, 2023). Aquesta antologia és una publicació molt necessària ja que –com l'Antònia comenta en alguna de les entrevistes a internet– aquesta publicació conté estudis introductoris de cada una de les temàtiques amb les que la lluita feminista ha d'encarar-se, com per exemple: "I aprenc a dir que no", "Aquest cos que avui crida", "Per què sempre en nom del pare?", etc. Massanet escull autores (hi ha algun autor) que han lluitat i lluiten a través de la poesia, posant el jo de la vivència poètica per acompanyar-nos quan ens toqui travessar aquestes dificultats. A més, incorpora una bibliografia al final de cada capítol. L'Antònia ens convida a qüestionar-nos i intenta despertar la curiositat a través d'una selecció de poetes de gran varietat generacional i social. D'aquesta manera, l'antologia és un arbre genealògic i de referents a les que podem recórrer sempre que en tinguem necessitat. Vull destacar el capítol "El bagul de qui voleu ser", on es tracta el gènere com a construcció. A partir de la frase de Simone de Beauvoir "no es neix dona, sinó s'arriba a ser-ho", l'autora apunta cap a la construcció social del gènere i del seu aprenentatge per repetició, un fet que ara mateix s'està qüestionant (el moviment TERF exclou a les dones trans del moviment feminista). El llibre destaca com el subjecte "a totes les dones", és a dir, també a les trans (es veu que aquestes alçades de la pel·lícula encara ho hem de reivindicar) i a les persones no-binàries.

Flamarades sortiran. Antologia de la poesia catalana feminista de M. Antònia Massanet publicada per Godall Edicions, 2023.

Guia gramatical de llenguatge no binari de d. a. publicada per Raig Verd, 2023.

Orlando de Virginia Woolf i traducció de Maria Antònia Obrer publicada per Proa, 2022.

Com estic preparant un col·loqui sobre l'adaptació documental del llibre de Virginia Woolf *Orlando* (1928) de Paul B. Preciado *Orlando: mi biografia política* (2023), he tingut l'oportunitat de rellegir aquest clàssic que ja en el seu moment em va fer explotar el cap. *Orlando* és una de les novel·les més populars i trencadores de l'autora per la seva originalitat, així com pel seu esperit transgressor. A *Orlando* seguim la vida d'un cavaller de la cort isabelina, ben plantat, ric, seductor i interessat en les arts i les lletres –figura que s'inspirava vagament en l'escriptora Vita Sackville, amiga i amant de l'autora–, que travessa la història des del segle XVI fins al XX i, que, d'una manera totalment atzarosa i impensada, un dia es desperta convertit en dona. La novel·la explora temes que eren totalment tabús a l'època com l'homosexualitat, la sexualitat femenina, i fins i tot una visió de reencarnació i eternitat de la vida, a banda de mostrar i qüestionar els rols femení i masculí i el paper de la dona en general dins la societat que Woolf vivia. Preciado aprecia de l'autora la seva flexibilitat en el llenguatge, per no moure's en termes binaris i estrictes pels canons que funcionaven a l'època. Això fa d'*Orlando* una obra universal, i per això ha pogut partir del llibre i mostrar en el documental una era actual en la que multitud d'Orlandos estan escrivint la seva manera de viure Orlandesca. Us recomano molt llegir el llibre i, després, aprofitar si teniu Filmin per veure l'adaptació de Paul B. Preciado.

TRENQUEM AMB ELS DISCURSOS MONOLÍTICS

A la darrera edició de la Setmana del Llibre en català, es va presentar

la *Guia gramatical de llenguatge no-binari* escrita per diversos autoris i coordinat per Jun Moyano (Raig Verd editorial, 2023). La guia es publica en un moment on les acadèmies de la llengua –la RAE i l'IEC– mostren un discurs totalment monolític, tancat i binari que no deixa d'entreveure la desconexió vers la realitat dels parlants de la llengua. Així doncs, en l'activisme trans i NB (no-binari) ja fa anys que la modificació de la llengua i la recerca d'alternatives per poder-nos expressar i existir és una realitat. A més a més, la necessitat d'un llenguatge no-binari ja s'havia fet palesa tant en el món literari i de les arts en general com en el de la traducció i interpretació, sobretot a l'hora de traduir els personatges i autoris no-binaris. Per tant, aquesta guia ha estat molt ben rebuda en aquests sectors. L'obra es reparteix en dues parts: un espai on els autoris ens expliquen experiències i una altra on ens proposen el morfema -i per existir en la llengua catalana. Una idea que destil·la al llarg de tota l'obra és que tot allò que no es pot dir no existeix i genera violència a qui necessita expressar-se. La llengua està al servei de les persones i no al contrari. Us convido a llegir la guia, a comprendre-la a partir de les experiències de les persones no-binàries que hi trobareu. D'aquesta manera podrem flexibilitzar el llenguatge que utilitzem en els cercles que ens són habituals i així permetrem que hi apareguin més persones diverses i que sentin, en la nostra llengua, un espai segur.

“Podrem flexibilitzar el llenguatge que utilitzem en els cercles que ens són habituals i així permetrem que hi apareguin més persones diverses i que sentin, en la nostra llengua, un espai segur”

LLIBRERIA
ANTINOVS
des de 1997

Casanova, 72
08011 Barcelona
Tel. 93 301 90 70
libreriaantinovs@yahoo.es
www.antinovslibros.com
Blog i xarxes socials

Tots els trens
em porten cap a tu

Per CARLA ELÍAS

Mira't! No puc creure en allò que t'has convertit. No ets la persona que jo creia, capaç de tot, amb ganes de menjar-se el món, amb la il·lusió indestructible. Aquesta mateixa que sortia airosa de tot el que es proposava i que, a més, res li costava gaire esforç.

A vegades penso que et volien treure la força. Que eres menys amenaçant sense el teu poder extraordinari. I ho van aconseguir, ho van fer bé, perquè vas ser tu qui es va quedar sense forces, qui volia ser una altra persona.

No sé què em va fer perdre la confiança en tu. Diuen que es construeix lentament com un castell de naips i hi havia molt llop disposat a bufar.

Em va doldre perdre el teu suport, només sentir crítiques i sentències sense intentar comprendre. Potser va ser la pressió per les opinions alienes, els desenganys, les frustracions. Què en sé, jo!

Reflexionant sobre el present, sempre arribo a la mateixa conclusió: el passat em persegueix i de quina manera.

No l'estimo, encara que vull fer-ho, perquè sé del teu valor i quant et necessito.

Tu i jo estem al mateix tren. Ets origen i ets destí, ets canvi i estancitat. Vas marxar i vaig quedar jo. Em vas deixar desproveïda de qualsevol salconduït que em portés de ple a la felicitat. La teva felicitat també era un castell de naips, jo ho sé bé.

I si busco culpables, àrdua tasca, no és de menester mirar als costats sinó cap endarrere. I et veig a tu. No importa que canvi de línia, d'andana, de direcció. La perspectiva sempre és la mateixa: el tren sempre va cap endavant. I davant també sempre estàs tu. Amb un altre rostre, una altra manera de ser. Amb les teves victòries i les teves derrotes, però sempre tu.

Tots els trens em porten cap a tu, és a dir, cap a mi. I haig d'aprendre a estimar-te.

Prime

La Seguridad es lo Primero

SENSACION NATURAL

MAYOR ESTIMULACION

PARECIDO A NADA

MAYOR SENSACION

- ✓ Alta calidad
- ✓ Amplia gama
- ✓ Conceptos innovadores

Comparte la experiencia

L'ORGULL MÉS

GRAN

L'orgull que
ens fa créixer